

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2014 m. liepos 25 d.
(OR. en)

12213/14

GAF 40
FIN 516

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2014 m. liepos 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Uwe CORSEPIUSUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2014) 474 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI. 2013 m. Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu. Metinė ataskaita

Delegacijoms pridedamas Komisijos dokumentas COM(2014) 474 final.

Pridedama: COM(2014) 474 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2014 07 17
COM(2014) 474 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

2013 m. Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu Metinė ataskaita

{SWD(2014) 243 final}

{SWD(2014) 244 final}

{SWD(2014) 245 final}

{SWD(2014) 246 final}

{SWD(2014) 247 final}

{SWD(2014) 248 final}

TURINYS

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI 2013 m. Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu Metinė ataskaita		
Santrauka		5
1. Ivasas		8
2. Sukčiavimas ir kiti pažeidimai		8
2.1. 2009–2013 m. pažeidimai, apie kuriuos pranešta, ir bendri pokyčiai bei tendencijos		8
2.2. ES biudžetui kenkiantys sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta		9
2.2.1. Įplaukos		12
2.2.2. Išlaidos		13
2.2.2.1. Gamtos ištekliai (žemės ūkis, kaimo plėtra ir žuvininkystė)		15
2.2.2.2. Sanglaudos politika (2007–2013 ir 2000–2006 m. programavimo laikotarpiai)		16
2.2.2.3. Pasirengimo narystei politika (pasirengimo narystei pagalba (PNP) ir Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP))		16
2.2.2.4. Komisijos tiesiogiai valdomos išlaidos		17
2.2.3. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) rezultatai		17
2.3. Sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta		17
2.3.1. Įplaukos		18
2.3.2. Išlaidos		19
3. Susigrąžinimas ir kitos prevencinės bei taisomosios priemonės		19
3.1. Išlaidos. Prevencinės priemonės		20
3.1.1. 2013 m. nutrauktas mokėjimas		20
3.1.2. Sprendimai sustabdyti išmokų mokėjimą		21
3.2. Išlaidos. Finansinės pataisos ir lėšų susigrąžinimas 2013 m.		21
3.3. Su nuosavų išteklių įplaukomis susijęs lėšų susigrąžinimas		22
4. Kovos su sukčiavimu politika ES lygmeniu		23
4.1. Komisijos 2013 m. kovos su sukčiavimu politikos iniciatyvos		23
4.1.1. Reglamentas Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų		23

4.1.2. Pasiūlymas dėl direktyvos dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu	23
4.1.3. Pasiūlymas dėl Europos prokuratūros įsteigimo	23
4.1.4. Kova su korupcija ES	24
4.1.5. Kovos su sukčiavimu muitų srityje politika	24
4.1.5.1. Tarpusavio administracinė pagalba. Pasiūlymas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 515/97	24
4.1.5.2. Bendros muitinės operacijos	24
4.1.5.3. Inicatyva dėl per mažos prekių vertės nustatymo	25
4.1.5.4. Kovos su sukčiavimu informacinė sistema (AFIS)	26
4.1.6. Kova su sukčiavimu PVM	26
4.1.7. Tarptautinių susitarimų nuostatos dėl kovos su sukčiavimu	27
4.1.8. Kova su neteisėta prekyba tabako gaminiais	27
4.1.8.1. Komunikatas „Kovos su cigarečių kontrabanda ir kitokia neteisėta prekyba tabako gaminiais stiprinimas“	27
4.1.8.2. Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) protokolas dėl neteisėtos prekybos nutraukimo	27
4.1.8.3. Europos Sąjungos, valstybių narių ir keturių cigarečių gamintojų bendradarbiavimo susitarimas	28
4.1.9. Viešųjų pirkimų taisyklės	28
4.1.10. Pasiūlymas dėl Direktyvos dėl euro ir kitų valiutų apsaugos nuo padirbinėjimo baudžiamosios teisės priemonėmis	29
4.1.11. Komisijos kovos su sukčiavimu strategija	29
4.1.12. Programos „Hercule“ ir „Pericles“	30
4.1.12.1. Programų „Hercule II“ ir „Pericles“ įgyvendinimas	30
4.1.12.2. 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (DFP)	30
4.2. Sukčiavimo prevencijos koordinavimo patariamasis komitetas (COCOLAF)	30
4.3. 2013 m. liepos 3 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES finansinių interesų apsaugos. Kova su sukčiavimu. 2011 m. ataskaita	31
5. Priemonės, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su sukčiavimu ir kita ES finansiniams interesams kenkiančia neteisėta veikla	32
5.1. Priemonės, kuriomis kovojama su sukčiavimu ir kitais ES finansiniams interesams kenkiančiais pažeidimais	32

<u>5.2.</u>	<u>Naujo OLAF reglamento 3 straipsnio 4 dalies dėl kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos paskyrimo įgyvendinimas</u>	33
<u>5.3.</u>	<u>2012 m. rekomendacijų įgyvendinimas</u>	34
<u>6.</u>	<u>Išvados ir rekomendacijos</u>	36
<u>6.1.</u>	<u>Beprecedentis kovos su sukčiavimu priemonių rinkinys</u>	36
<u>6.1.1.</u>	<u>Kelio pradžia. Komisijos kovos su sukčiavimu strategija</u>	36
<u>6.1.2.</u>	<u>Europos kovos su sukčiavimu tarnybos reforma</u>	36
<u>6.1.3.</u>	<u>Kovos su sukčiavimu ir korupcija viešuosiuose pirkimuose priemonės</u>	37
<u>6.1.4.</u>	<u>Sektorinės priemonės. Įplaukos</u>	37
<u>6.1.5.</u>	<u>Sektorinės priemonės. Išlaidos</u>	37
<u>6.1.6.</u>	<u>Kas laukia ateityje</u>	38
<u>6.2.</u>	<u>Veiklos rezultatai. Skirtingas tempas</u>	38
<u>6.2.1.</u>	<u>Įplaukos. Informacijos kokybė ir kontrolės strategijos</u>	38
<u>6.2.2.</u>	<u>Išlaidos. Besikeičianti aplinka</u>	39
	<u>1 PRIEDAS. Sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta</u>	41
	<u>2 PRIEDAS. Sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta</u>	42
	<u>3 PRIEDAS. 2013 m. pagal pasidalijamąjį valdymą atliktos finansinės pataisos (mln. EUR)</u> 43	

SANTRAUKA

Šią 2013 m. Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugos ataskaitą Komisija teikia bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 325 straipsnį. Joje aprašytos priemonės, kuriomis Komisija ir valstybės narės kovoja su sukčiavimu, ir jų rezultatai. Ši yra paskutinė dabartinės komisijos ataskaita, todėl joje aprašomi pastarųjų penkerių metų pasiekimai. Ataskaitoje išdėstytos išvados ir rekomendacijos pagrįstos per pastaruosius penkerius metus surinktos informacijos analize ir per šį laikotarpį nustatytais problemomis bei grėsmėmis.

2009–2013 m. ES finansinių interesų apsaugos priemonės

2009–2013 m. Komisija, siekdama patobulinti ES finansinių interesų apsaugą, ėmėsi precedento neturinčių teisinių ir administracinių priemonių.

Įvairios priemonės pradėtos taikyti 2011 m., kai Komisija patvirtino daugiametę kovos su sukčiavimu strategiją. Strategija, kuri pirmiausiai buvo skirta Komisijos tarnyboms, tapo esminiu dokumentu didinant atsakingų nacionalinių institucijų informuotumą apie sukčiavimą. Be to, remiantis strategija konkrečios kovos su sukčiavimu nuostatos buvo įtrauktos į naujas 2014–2020 m. išlaidų programas.

Kitas svarbus įvykis skatinant kovą su sukčiavimu buvo naujo Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) reglamento¹ patvirtinimas 2013 m. Reglamentu buvo supaprastintos OLAF procedūros ir padidintas jos veiksmingumas. Taip pat sustiprintos asmenų, kurių atžvilgiu OLAF vykdo tyrimą, procesinės garantijos.

2012 ir 2013 m. Komisija įtraukė ES finansinių interesų apsaugos baudžiamosios teisės aspektą į šiuos pasiūlymus:

- 2012 m. liepos mėn. – dėl direktyvos dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, kuri turėtų pašalinti valstybių narių kovos su sukčiavimu teisės aktų spragas, trukdančias veiksmingai vykdyti sukčių baudžiamąjį persekiojimą;
- 2013 m. liepos mėn. – dėl reglamento dėl Europos prokuratūros steigimo. Pasiūlymas dėl Europos prokuratūros steigimo yra vienas svarbiausių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų, susijusių su siekiu apsaugoti ES finansinius interesus.

Komisija taip pat priėmė ne vieną svarbią priemonę, skirtą ES biudžeto įplaukoms apsaugoti. Tarp šių priemonių:

- Pasiūlymas iš dalies keisti Reglamentą Nr. 515/97 dėl administracinių institucijų tarpusavio pagalbos muitinės srityje;
- direktyvos dėl kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu greitojo reagavimo mechanizmo ir atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo;

¹ OL L 248, 2013 9 18, p. 1.

- Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais nutraukimo pasirašymas;
- 2013 m. Komunikatas dėl kovos su tabako gaminių kontrabanda.

Šiomis priemonėmis Komisija suformavo naują kovos su sukčiavimu politiką ES lygmeniu.

ES biudžetui kenkiančių pažeidimų (laikomų ir nelaikomų sukčiavimu) nustatymas ir pranešimas apie juos

2013 m. pranešta apie sukčiavimu laikomus 1 609 pažeidimus (šis skaičius apima nustatyto sukčiavimo ir įtarimų atvejus), o su jais susijusi ES lėšų suma sudarė 309 mln. EUR. Skirtingų valstybių narių pranešimų apie sukčiavimu laikomus pažeidimus skaičius vis dar labai skiriasi, tikėtina, kad dėl skirtingų sukčiavimo nustatymo būdų ir tam tikrais atvejais dėl nevienodo teisinės bazės aiškinimo ją taikant. Pranešimų apie sukčiavimo, susijusio su įplaukoms priskiriamomis lėšomis, pažeidimus skaičius vis mažėjo; o apie su išlaidoms priskiriamomis lėšomis – stipriai sumažėjo 2009–2011 m., tačiau vėl pradėjo augti.

Pastaraisiais metais išryškėjo tam tikros tendencijos: administracinių institucijų dalyvavimas nustatant sukčiavimu laikomus pažeidimus vis augo, o padirbtų dokumentų naudojimas tapo dažniausiu sukčiavimo būdu.

Gauta daugiau pranešimų apie sukčiavimu nelaikomus pažeidimus; ypač padidėjo susijusios sumos. Ši tendencija atitinka tai, kad padidėjo pagal įvairias programas siūlomų lėšų sumos, įgyvendinama daugiau programų ir tai, kad Europos institucijos bei nacionalinės audito tarnybos daugiau dėmesio skiria lėšų valdymui.

Prevencinės ir taisomosios priemonės

2013 m. Komisija priėmė kelis sprendimus siekdama užtikrinti, kad ES ištekliai būtų naudojami pagal patikimo finansų valdymo principą, o ES finansiniai interesai būtų apsaugoti. Sanglaudos politikos srityje ji priėmė 217 sprendimų nutraukti mokėjimą (jų bendra suma – beveik 5 mlrd. EUR). 131 iš jų tebegaliojo 2013 m. pabaigoje (susijusi nutraukto mokėjimo bendra suma – apie 2 mlrd. EUR). Komisija taip pat priėmė keturis sprendimus sustabdyti mokėjimą (trys iš jų tebegaliojo metų pabaigoje).

Komisijos atliktos finansinės pataisos viršijo 2,5 mlrd. EUR, o vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti siekė 955 mln. EUR.

Iš priemonių, kurių imtasi 2013 m., matyti, kad Komisija tvirtai siekia apsaugoti ES finansinius interesus ir kad nustatyti mechanizmai yra veiksmingi siekiant šio tikslo. Tačiau dabar kyla grėsmė, kad į nacionalinius biudžetus nebus susigrąžintos sumos, jau išmokėtos lėšų gavėjams, kurių atžvilgiu atliktos finansinės pataisos.

Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyba (angl. AFCOS)

Šių metų ataskaitoje pagrindinis dėmesys atkreipiamas į reikalavimą, kad kiekviena valstybė narė pagal Reglamento (ES) Nr. 883/2013 3 straipsnio 4 dalį turi įsteigti kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybą. Įsteigiant kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybą siekiama palengvinti veiksmingą bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).

Ketrios valstybės narės dar oficialiai neįsteigė kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos, bet planuoja ją įsteigti iki 2014 m. pabaigos.

Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos įgaliojimai skirtingose šalyse skiriasi. Visos valstybės narės kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybas įgaliojo atlikti koordinavimo vaidmenį, tačiau skirtingu mastu. Tik keliose valstybėse narėse kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos įgalios vykdyti tyrimą.

1. ĮVADAS

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 325 straipsnio 5 dalį Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis kasmet pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi kovojant su sukčiavimu ir kita ES finansiniams interesams kenkiančia neteisėta veika.

Sutartyje nustatyta, kad ES ir valstybės narės yra bendrai atsakingos už ES finansinių interesų apsaugą ir kovą su sukčiavimu. Nacionalinės valdžios institucijos valdo apie 80 proc. ES išlaidų ir renka tradicinius nuosavus išteklius (TNI). Komisija šias abi sritis prižiūri, nustato standartus ir tikrina, kaip jų laikomasi. Itin svarbu, kad Komisija ir valstybės narės kartu bendradarbiautų, užtikrindamos, jog būtų vykdoma veiksminga ES finansinių interesų apsauga. Vienas svarbiausių šios ataskaitos tikslų – nustatyti, kiek veiksmingas buvo šis bendradarbiavimas 2013 m. ir kaip jį galima pagerinti.

Šioje ataskaitoje aprašomos priemonės, kurių 2013 m. imtasi ES mastu, ir pateikiama valstybių narių veiksmų kovojant su sukčiavimu santrauka ir įvertinimas. Įtraukiama nacionalinių ir Europos įstaigų pagrindinių pasiekimų nustatant ir pranešant apie sukčiavimo atvejus ir kitus su ES išlaidomis bei įplaukomis susijusius pažeidimus analizė. Visų pirma ataskaitoje pabrėžiama, kad kiekvienoje valstybėje narėje bus įsteigta kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyba, nes taip bus palengvintas valstybių narių ir OLAF keitimasis pagrindine informacija, susijusia su ES finansiniais interesais.

Prie ataskaitos pridedami šeši Komisijos tarnybų darbiniai dokumentai². Dokumentuose „Dėl 325 straipsnio įgyvendinimo valstybėse narėse 2013 m.“ ir „Statistinė pažeidimų analizė“ pateiktos lentelės, kuriose apibendrinami kiekvienos valstybės narės veiksmų kovojant su sukčiavimu pagrindiniai rezultatai.

2. SUKČIAVIMAS IR KITI PAŽEIDIMAI

2.1. 2009–2013 m. pažeidimai, apie kuriuos pranešta, ir bendri pokyčiai bei tendencijos

2013 m. Komisijai pranešta apie 15 779 pažeidimus (laikomus ir nelaikomus sukčiavimu), su jais susijusių lėšų bendra suma yra apie 2,14 mlrd. EUR ir maždaug 1,76 mlrd. EUR iš šios sumos yra susiję su ES biudžeto išlaidų sektoriais. Su nustatytais pažeidimais yra susiję 1,34 proc. išlaidoms priskiriamų išmokų ir 1,86 proc. visų surinktų TNI.

Palyginti su 2012 m., pažeidimų skaičius išaugo 17 proc. Tačiau lėšų dalis, susijusi su nustatytais pažeidimais, sumažėjo 36 proc.

² i) Dėl 325 straipsnio įgyvendinimo valstybėse narėse 2013 m.; ii) dėl pažeidimų, apie kuriuos pranešta 2013 m. nuosavų išteklių, gamtos išteklių, sanglaudos politikos ir pasirengimo narystei pagalbos srityse, statistinio įvertinimo; iii) dėl rekomendacijų pagal 2012 m. Komisijos ES finansinių interesų apsaugos ir kovos su sukčiavimu ataskaitą; iv) dėl pažeidimų, apie kuriuos pranešta 2013 m., statistinio įvertinimo metodikos; v) dėl programos „Hercule II“ metinės 2013 m. apžvalgos ir informacijos apie jos rezultatus; VI) dėl Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo..

Per paskutinius penkerius metus gana stipriai pasikeitė tai, kaip valstybės narės ir Komisija praneša apie pažeidimus. Specialiai parengtos dvi platformos³, padedančios laiku informuoti apie pažeidimus, darančius poveikį ES biudžetui, ir pagerinti šios informacijos bendrą kokybę bei kiekybę.

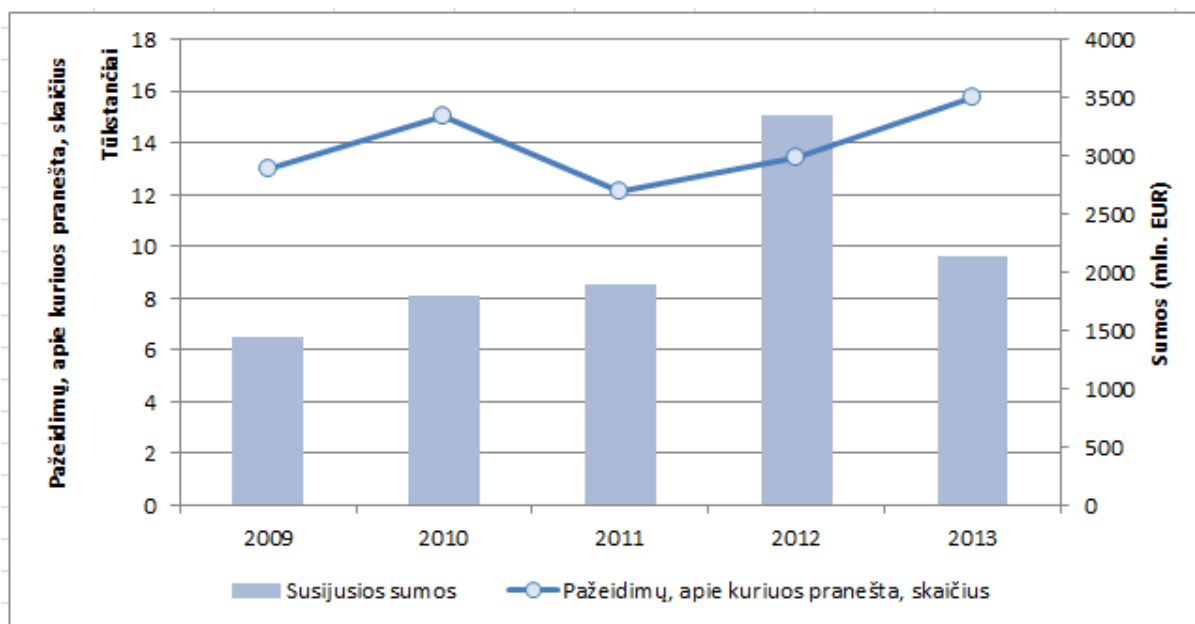
Atsiradus galimybei gauti šią informaciją labai pasikeitė šioje ataskaitoje pateikiama informacija, skiriama mažiau dėmesio pažeidimams bendrai ir daugiau – sukčiavimu laikomiems pažeidimams, apie kuriuos pranešta.

2009–2013 m. pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius išaugo 22 proc.; o susijusios sumos padidėjo 48 proc.

Šis padidėjimas iš dalies susijęs su ES biudžeto ištekliais, kurie 2013 m. buvo 10 proc. didesni nei 2009 m. Tačiau labiausiai šiuos pokyčius lėmęs veiksnys yra tai, kad ES institucijos (Europos Komisija ir Audito Rūmai) ir nacionalinės tarnybos skyrė daugiau dėmesio ir vykdė didesnę ES lėšų valdymo kontrolę.

Taigi, nors sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta (daugiausiai jų nustato valstybės narės, juos taip pat sunkiau nustatyti), per penkerius metus tam tikru mastu sumažėjo (žr. 2 paveikslėlio 2.2 dalį), sukčiavimu nelaikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, palaipsniui augo.

1 pav. Pažeidimai (laikomi ir nelaikomi sukčiavimu), apie kuriuos pranešta, ir su jais susijusios sumos, 2009–2013 m.

2.2. ES biudžetui kenkiantys sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta

Sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius ir su jais susijusios sumos nėra tiesioginė ES biudžetui poveikį darančio sukčiavimo lygmens vertinimo priemonė. Iš jų

³ Pažeidimų valdymo sistema, skirta pranešti apie pažeidimus pasidalijamojo valdymo srityje, ir lėšų susigrąžinimo sritis Komisijos kaupiamosios apskaitos sistemoje (angl. ABAC) toms išlaidoms, kurias valdo Komisija.

matyti rezultatai, kurių pasiekė valstybių narių ir ES institucijos, nustatydamos galimus sukčiavimo atvejus. Galutinį sprendimą dėl to, ar konkrečiu atveju tikrai yra sukčiavimas, priklauso priimti valstybių narių atsakingoms (teisminėms) institucijoms⁴.

2013 m. valstybės narės pranešė apie 1 609 sukčiavimu laikomus pažeidimus, su jais susijusi bendra ES lėšų suma yra apie 309 mln. eurų. Iš jų, 25 sukčiavimu laikomi pažeidimai (1,2 mln. EUR suma) buvo susiję su tiesioginėms išlaidoms priskiriamomis lėšomis; o apie 8 sukčiavimu laikomus pažeidimus (susijusi suma – apie 1 mln. EUR) pranešė šalys kandidatės.

Palyginti su ankstesniais metais, sukčiavimu laikomų pažeidimų⁵, apie kuriuos pranešta 2013 m., skaičius išaugo 30 proc., o jų finansinis poveikis sumažėjo 21 proc. Reikia pažymėti, kad kasmetiniai lėšų sumų svyravimai yra mažesni nei pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius (lėšų sumoms didelį poveikį gali daryti atskiri didelio masto atvejai). Nustatyta didelių skirtumų tarp sektorių, kaip parodyta 1 lentelėje. 2 paveikslėlyje parodytos bendros pastarųjų penkerių metų tendencijos, pabrėžiant tam tikrą atvejų, apie kuriuos pranešta, ir sumų sumažėjimą šiuo laikotarpiu.

Taip pat yra skirtumų tarp įplaukų pokyčių (mažėjimas) ir išlaidų pokyčių (atrodo, kad svyravimai yra susiję su daugiamečio programavimo ciklų raida ir nuo 2012 m. matyti padidėjimas).

⁴ Tai reiškia, kad teisminės institucijos gali atmesti kaltinimus dėl sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos valstybės narės pranešė.

⁵ Sąvokų apibrėžtis žr. IV priede („Metodika“).

1 lentelė. Sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2013 m.⁶

Biudžeto sektorius (išlaidos)	Sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius	Pokytis nuo 2012 m.	Susijusios sumos mln. EUR	Pokytis nuo 2012 m.	Išmokų procentinė dalis
Gamtos ištekliai	588	175%	75,6	10%	0,13%
Žemės ūkio rinkos rėmimas ir tiesioginės išmokos	279	87%	48,5	-18%	0,11%
Kaimo plėtra	184	202%	13,7	53%	0,11%
Abi sritys	102	netaikoma	4,3	netaikoma	netaikoma
Žuvininkystė	23	475%	9,1	1200%	1,89%
Sanglaudos politika	321	15%	155,7	-22%	0,27%
Sanglauda 2007–2013 m.	248	25%	124,0	-22%	0,23%
Iriniai fondai (įskaitant Sanglaudos fondą) 2000–2006 m.	73	-10%	31,8	-23%	0,95%
Pasirengimas narystei	42	27%	15,57	-65%	1,87%
Pasirengimo narystei pagalba (2000–2006 m.)	33	22%	14,4	-68%	51,14%
sirengimo narystei pagalbos priemonė (2007–20013 m.)	9	50%	1,2	300%	0,15%
Tiesioginės išlaidos	25	-14%	1,2	-40%	0,01%
Iš viso išlaidų	976	76%	248,1	-21%	0,19%

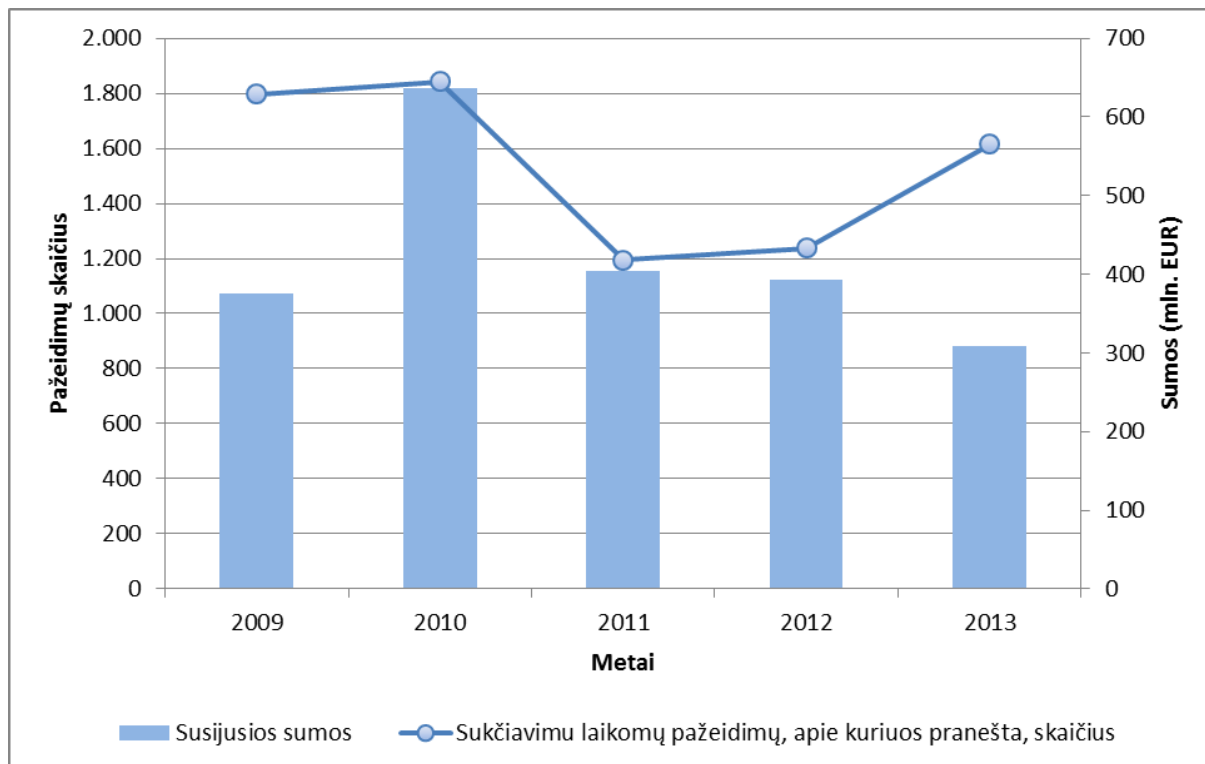
Biudžeto sektorius (pajamos)	Sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius	Pokytis nuo 2012 m.	Susijusios sumos	Pokytis nuo 2012 m.	2013 m. surinktos bendros TNI sumos procentinė dalis
Įplaukos (tradiciniai nuosavi ištekliai)	633	-7%	61	-22%	0,29%
Iš viso	1.609	30%	309,1	-21%	/

* Susijusios sumos apima valstybių narių apskaičiavimus

1 priede nurodyti visi sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2013 m., suskirstyti pagal valstybę narę ir biudžeto (įplaukų ir išlaidų) sektorių.

⁶ Visų pasirengimo narystei pagalbos išmokų sumų procentinė dalis, susijusi su sukčiavimu laikomais pažeidimais, apie kuriuos pranešta (1 lentelės paskutinysis stulpelis), yra tokia didelė tik todėl, kad 2013 m., beveik užbaigus pagalbos programas, išmokų šiame sektoriuje būta labai nedaug (t. y. 28 mln. EUR). Nustatyti sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2013 m., yra susiję su ankstesniais finansiniais metais finansuota veikla.

2 pav. Sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2009–2013 m., ir susijusios lėšų sumos

2.2.1. Iplaukos

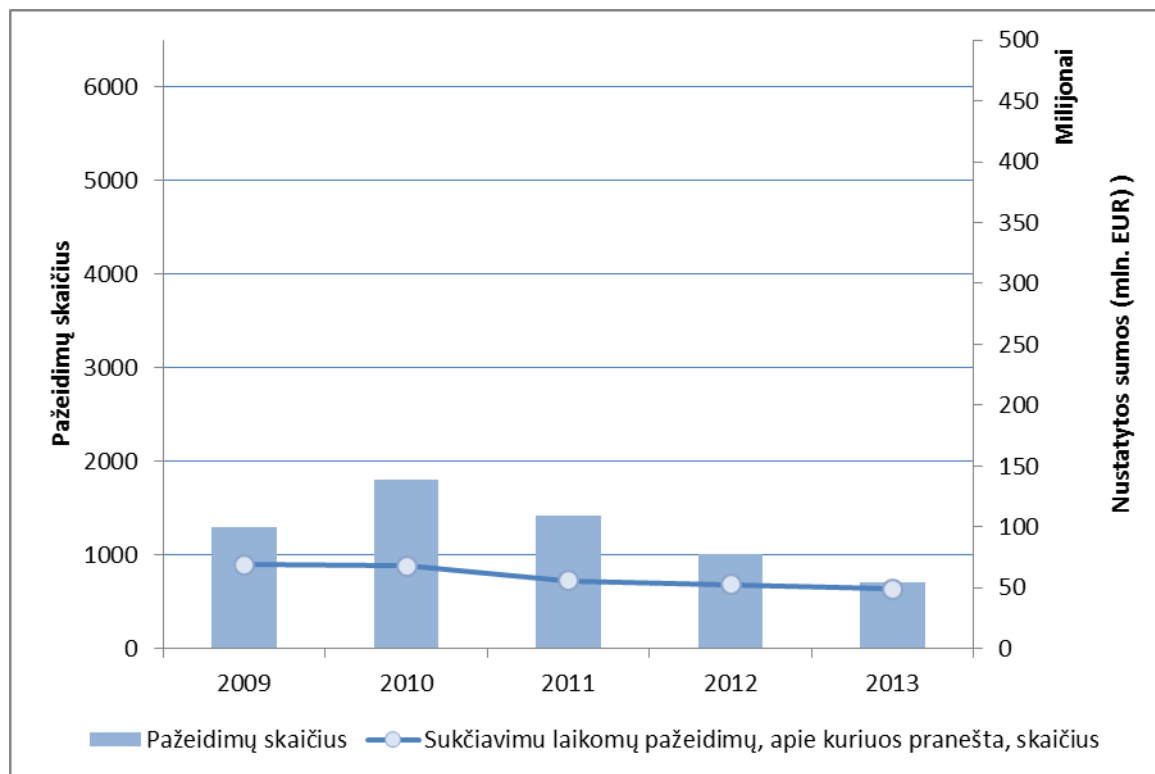
Sukčiavimo atvejų, apie kuriuos pranešta 2013 m., skaičius (633) yra 17 proc. mažesnis už 2009–2013 m. vidurkį (763). Visa nustatyta su sukčiavimo atvejais, apie kuriuos pranešta 2013 m., susijusių TNI suma (54 mln. EUR arba 61 mln. EUR įskaičiuojant sąmatas) yra 44 proc. mažesnė už 2009–2013 m. vidurkį (96 mln. EUR)⁷.

2013 m. beveik pusę sukčiavimo atvejų (47 proc.) kovos su sukčiavimu tarnybos nustatė per patikrinimus, o 29 proc. – atlikdamos muitinį tikrinimą įforminant prekes. Apie 56 proc. visų su sukčiavimo atvejais susijusių TNI sumų kovos su sukčiavimu tarnybos nustatė per patikrinimus.

Iš analizės matyti, kad 2009–2013 m. laikotarpiu sukčiavimo atvejų skaičius sumažėjo, kaip nurodyta 3 paveikslėlyje.

⁷ Siekiant palyginamumo, 2009–2012 m. skaičiai grindžiami tų metų ataskaitose naudotais duomenimis.

3 pav. TNI: sukčiavimo atvejai ir nustatytos susijusios sumos (2009–2013 m.)

2.2.2. Išlaidos

Su ES biudžeto išlaidomis susijusių sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius labai išaugo (76 proc.). Jis visų pirma susijęs su gamtinių išteklių sektoriumi (šis skaičius išaugo 175 proc., žr. 2.2.2.1. dalį). Šis skaičius taip pat išaugo sanglaudos politikos (15 proc.) ir pasirengimo narystei politikos (27 proc.) sektoriuose. Pastebėtas sumažėjimas tiesioginių išlaidų sektoriuje (14 proc.). Kaip jau nurodyta, susijusių sumų svyravimą sunkiau paaiškinti, nes jos sumažėjo visuose sektoriuose, išskyrus žemės ūkį (10 proc. padidėjimas).

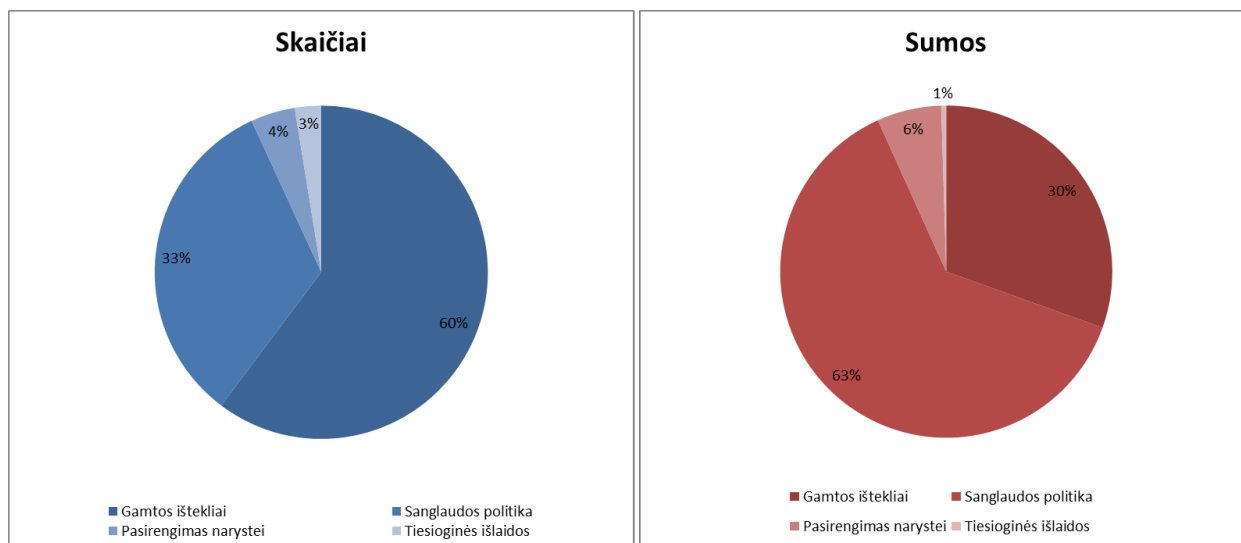
Pažeidimai, apie kuriuos pranešama, dažnai yra susiję su operacijomis kitais finansiniais metais nei tie, kuriais jie buvo nustatyti arba apie juos pranešta. Nuo sukčiavimo padarymo (įtarimo sukčiavimu) iki pranešimo apie jį Komisijai praeina vidutiniškai ketveri metai⁸.

4 ir 5 paveikslėliuose nurodyti sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta, ir su jais susijusios sumos kiekviename išlaidų sektoriuje.

Priešingai nei ankstesniais metais, dauguma sukčiavimu laikomų pažeidimų (60 proc.), apie kuriuos pranešta, buvo nustatyti žemės ūkio sektoriuje. Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, didžiausią dalį sudaro lėšos, susijusios su sanglaudos politika (63 proc.).

⁸ Nuo nesąžiningos veiklos pradžios iki jos nustatymo vidutiniškai praeina dveji metai ir devyni mėnesiai. Apie penkiolika mėnesių iki pranešimo apie pažeidimą Komisijai. Tačiau šiems skaičiams didelį poveikį daro pažeidimai žemės ūkio sektoriuje (20 mėnesių nuo nustatymo); sanglaudos politikoje laikotarpis daug trumpesnis (aštuoni mėnesiai).

4 ir 5 pav. Sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius ir susijusios sumos pagal biudžeto (išlaidų) sektorių

Nustatyti veikimo būdai nuo ankstesnių metų labai nesikeitė. Dažniausiai taikomu būdu buvo padirbtų ar suklastotų dokumentų arba deklaracijų naudojimas.

Tik trys iš sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, buvo susiję su korupcija⁹.

Apie 48 proc. sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta 2013 m., nustatė kovos su sukčiavimu tarnybos, atlikdamos nusikaltimų tyrimus arba vykdydamos kitokią išorės kontrolę; 52 proc. nustatė administracinės kontrolės sistemos, kurias reglamentuoja atitinkamų sektorių teisės aktai. Tai rodo, kokia svarbi yra išorės kontrolė kovojant su sukčiavimu ir kaip svarbu glaudžiai koordinuoti veiksmus su vadovaujančiosiomis ir audito institucijomis. Iš to taip pat matyti, kad šios sistemos pastaruoju metu labai patobulėjo. Atliekant kovos su sukčiavimu arba nusikaltimų tyrimus buvo nustatyti galimi sukčiavimo atvejai, susiję su didelėmis lėšų sumomis, tai rodo šių tarnybų gebėjimą dirbti tikslingai ir gerus tyrimo pajėgumus.

2013 m. tik viena valstybė narė – Airija – nei vieno pažeidimo neįvardijo kaip sukčiavimo. Valstybių narių nustatomų pažeidimų skaičiai ir toliau nevienodi¹⁰. Daugiausiai sukčiavimu laikomų pažeidimų nustatė ir apie juos pranešė šios valstybės narės: Italija, Rumunija, Bulgarija, Lenkija, Danija ir Graikija (nuo 302 iki 55 pažeidimų). Apie didžiausias susijusias sumas pranešė Italija, Lenkija, Rumunija, Graikija ir Vokietija (nuo 68mln. EUR iki 24 mln. EUR). Belgija, Lietuva, Liuksemburgas, Vengrija, Nyderlandai, Suomija ir Švedija pranešė apie labai nedaug sukčiavimu laikomų pažeidimų (visuose išlaidų sektoriuose jų buvo mažiau kaip trys). Šie skirtumai priklauso nuo keleto veiksnių; iš jų matyti labai skirtingi ne tik valstybių narių, bet ir įvairių tos pačios valstybės institucijų taikomi metodai. Kai kurios valstybės narės kovai su sukčiavimu skiria labai daug lėšų; kitos – taiko finansines pataisas ir galimos nusikalstamos veikos toliau nenagrinėja.

⁹ Du iš jų buvo susiję su sanglaudos politika ir vienas – su žemės ūkiu. Trys valstybės narės pranešė nustačiusios tokių atvejų: Čekija, Latvija (sanglaudos politika) ir Nyderlandai (žemės ūkis). Pastarasis atvejis susijęs su 1999 finansiniais metais ir su kitais smulkiais atvejais, apie kuriuos anksčiau pranešė Prancūzija ir Belgija. Dėl jo sudėtingumo ir tyrimo konfidencialumo, apie jį pranešta tik 2013 m.

¹⁰ Žr. 1 priedą.

Iš visų sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta per paskutinius penkerius metus, sukčiavimas buvo nustatytas 8 proc. atvejų (nustatyto sukčiavimo santykis)¹¹. Ši proporcija dvigubai didesnė, palyginti su 2012 m.

2.2.2.1. Gamtos ištekliai (žemės ūkis, kaimo plėtra ir žuvininkystė)

Buvo tikimasi didelio padidėjimo žuvininkystės sektoriuje (475 proc.) dėl atidėto programų įgyvendinimo ir dėl to, kad iki praėjusių metų buvo pranešama apie mažai atvejų.

Žemės ūkio padėtis sudėtingesnė, nes keturios valstybės narės (Bulgarija, Danija, Italija ir Rumunija) pranešė apie 75 proc. visų sukčiavimu laikomų pažeidimų, tačiau sukčiavimu laikomų pažeidimų skaičius taip pat padidėjo kitose penkiose valstybėse narėse (Čekijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje ir Lenkijoje).

Danijos atveju pranešta apie tolesnį atvejų, kurių tyrimas pradėtas 2012 m., nagrinėjimą. Atvejai, kuriais įtariamas sukčiavimas, susiję su nacionalinių apribojimų dėl trąšų naudojimo ir kompleksinės paramos reikalavimų nesilaikymu. Administracinės procedūros dėl kompleksinės paramos reikalavimų daugeliu atveju tebevyksta ir galutinį sprendimą priims teismas.

Rumunijos ir Bulgarijos atveju nustatyta nemažai sistemos trūkumų, tai lėmė didesnę kontrolę, taigi buvo nustatyta daugiau pažeidimų.

Italijoje buvo daugiausiai sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta (213). Apie trečdalis jų nustatyta dėl tebevykstančio didelio masto tyrimo. Tačiau nemažai taip pat nustatyta dėl per uolaus jų kvalifikavimo kaip sukčiavimas; ši tendencija bus stebima ateinančiais metais.

Padidėjęs sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius susijęs tiek su Europos žemės ūkio garantijų fondu¹², tiek su Kaimo plėtros fondu¹³. 18 proc. atvejų, apie kuriuos pranešta, susiję su abiem fondais.

Beveik 30 proc. sukčiavimu laikomų pažeidimų susiję su padirbtų ar suklastotų dokumentų arba deklaracijų naudojimu.

2013 m. galimų sukčiavimu laikomų pažeidimų, kuriuos nustatė kovos su sukčiavimu tarnybos, dalis 44 proc. išaugo, palyginti su ankstesniais metais, o nusikaltimų tyrimų dalis liko ta pati (8 proc.). Tai visų pirma dėl rezultatų, apie kuriuos pranešė Italija ir Danija.

Nustatyta sukčiavimo žemės ūkio srityje dalis padidėjo, palyginti su 2012 m.: 2009–2013 m. ji sudarė 7 proc. (2012 m. – 6 proc.).

¹¹ Nustatyto sukčiavimo proporcija yra visų nustatyto sukčiavimo atvejų skaičiaus ir visų sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta (įtariamo arba nustatyto sukčiavimo atvejų), skaičiaus santykis per paskutinius penkerius metus.

¹² EŽŪGF

¹³ EŽŪFKP

2.2.2.2. Sanglaudos politika (2007–2013 ir 2000–2006 m. programavimo laikotarpiai)

Nors pranešimų apie sukčiavimu laikomus pažeidimus skaičius išaugo 15 proc., palyginti su 2012 m., pirmą kartą sanglaudos politika buvo ne ta biudžeto išlaidų sritis, kurioje būtų daugiausiai sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kurios pranešta. Tačiau, nors susijusios lėšų sumos ir sumažėjo, jos vis dar sudaro didžiausią dalį.

Kaip ir pagal 2012 m. tendencijas, 2013 m. didžiausia sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, dalis padaryta įgyvendinant Europos regioninės plėtros fondą (ERPF). Vis dėlto per pastaruosius penkerius metus su Europos socialiniu fondu ir su ERPF susijusių sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius išliko beveik toks pats. Su ERPF susijusios lėšų sumos visada sudarė didžiąją dalį dėl didesnės jo lėšomis finansuojamų projektų vertės.

Dauguma sukčiavimu laikomų pažeidimų (55 proc.) buvo nustatyta taikant ES teisės aktuose numatytas kontrolės sistemas, o ne tiriant nusikaltimus ar vykdant kovos su sukčiavimu įstaigų veiklą. Ši tendencija pastebėta jau 2012 m., tačiau tai didelis pokytis, palyginti su buvusiuoju programavimo laikotarpiu (2000–2006 m.), kai sukčiavimu laikomi pažeidimai buvo nustatyti beveik vien tik vykdant kovą su sukčiavimu arba nusikaltimų tyrimą.

Atrodo, kad Komisijos pastarųjų metų veikla didinant informuotumą apie sukčiavimą sanglaudos politikoje atsipirko, tačiau šias tendencijas reikia toliau sutvirtinti¹⁴. Kalbant apie lėšų sumas, didžiausi sukčiavimu laikomi pažeidimai (76 proc.) visgi nustatyti vykdant nusikaltimų tyrimą ir kovojant su sukčiavimu.

Laikotarpis, kurį užtrunka pranešti apie nustatytus sukčiavimu laikomus pažeidimus, išlieka tas pats – vidutiniškai aštuoni mėnesiai. Įvykdyti pažeidimai nustatomi vidutiniškai po dvejų metų ir šešių mėnesių nuo jų pradžios.

Nustatyto sukčiavimo proporcija sanglaudos politikos srityje išaugo, palyginti su 2012 m; Vienuolika proc. 2009–2013 m. sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, buvo paskelbti nustatytais priėmus galutinius sprendimus Graikijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Slovėnijoje (2012 m. šis skaičius buvo 3 proc.).

2.2.2.3. Pasirengimo narystei politika (pasirengimo narystei pagalba (PNP) ir Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP))

Sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, PNP srityje buvo tiek pat, kiek ir praeitais metais, nors šis skaičius nuo 2009 m. vis mažėjo. Apie daugiausiai pažeidimų PNP, visų pirma kaimo plėtros srityje¹⁵, pranešė Rumunija ir Bulgarija.

Sukčiavimu laikomų pažeidimų skaičius ir su jais susijusių neteisėtų PNP lėšų suma išaugo, palyginti su 2012 m. Šį padidėjimą galima laikyti suprantamu, nes apie PNP pažeidimus pradėta pranešti tik pastaraisiais metais. Apie daugumą pažeidimų pranešė Turkija. Didžiausios su sukčiavimu susijusių lėšų sumos, apie kurias

¹⁴ Už sanglaudos politiką atsakingos Komisijos tarnybos nuo 2008 m. įgyvendina bendrą kovos su sukčiavimu strategiją.

¹⁵ SAPARD programa.

pranešta, susijusios su pereinamojo laikotarpio pagalba, institucijų kūrimu ir kaimo plėtra.

2.2.2.4. Komisijos tiesiogiai valdomos išlaidos

Komisijos tiesiogiai valdomos išlaidos analizuojamos remiantis duomenimis apie Komisijos tarnybų išduotus vykdomuosius raštus sumoms susigrąžinti.

Kaupiamosios apskaitos sistemos (ABAC) duomenimis, 2013 m. Komisijos tarnybos sukčiavimą įtarė 25 atvejais, kai lėšos buvo susigrąžintos, ir apie tai pranešė OLAF. Ši suma buvo 1,2 mln. EUR, t. y. mažiau nei praėjusiais metais.

2.2.3. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) rezultatai¹⁶

2013 m. OLAF pradėjo 253 tyrimus ir 34 koordinavimo bylas ir baigė 293 bylas (164 iš jų pateikta rekomendacijų).

Nacionalinės valdžios institucijoms nusiųstos 85 rekomendacijos imtis teisminių veiksmų ir rekomenduota susigrąžinti apie 402,8 mln. eurų; 84,9 mln. eurų iš šios sumos buvo susiję su įplaukomis ir 317,9 mln. eurų – su išlaidomis (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Sumos, kurias 2013 m. rekomenduota susigrąžinti atlikus OLAF tyrimą¹⁷

Sektorius	Rekomenduota suma
	mln. EUR
Sukčiavimas muitų srityje	84,9
Struktūriniai fondai	111,7
Žemės ūkio fondai	34,4
Išorės pagalba	100,4
Centralizuotai valdomos išlaidos	4,5
Naujos finansinės priemonės	66,3
ES institucijų darbuotojai	0,6
IŠ VISO	402,8

2.3. Sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta

2013 m. Komisijai buvo pranešta apie 14 170 sukčiavimu nelaikomų pažeidimų (apie 16 proc. daugiau nei 2012 m.). Šie skaičiai išaugo visuose sektoriuose, išskyrus pasirengimą narystei. Atitinkamas finansinis poveikis sumažėjo iki apie 1,84 mlrd. EUR (38 proc. mažiau nei 2012 m.), tačiau labai padidėjo žemės ūkio srityje (žr. 2.3.2. dalį), kaip parodyta 3 lentelėje.

¹⁶ Visą aprašymą žr. „2013 m. OLAF ataskaita“ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-olaf/2013/olaf_report_2013_en.pdf

¹⁷ *Ibid*, 21 p., 16 pav.

3 lentelė. Sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2013 m.¹⁸

Biudžeto sektorius (išlaidos)	Sukčiavimu nelaikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta,	Pokytis nuo 2012 m.	Susijusios sumos (mln. EUR)	Pokytis nuo 2012 m.	Išmokų procentinė dalis
Gamtos ištekliai	2.947	26%	202,3	58%	0,35%
Žemės ūkio rinkos rėmimas ir tiesioginės išmokos	1.031	0%	110,0	75%	0,25%
Kaimo plėtra	1.748	42%	76,0	49%	0,59%
Kita / netaikoma	35	289%	2,0	100%	
Žuvininkystė	133	80%	14,3	10%	2,97%
Sanglaudos politika	4.672	15%	1.178,0	-49%	2,06%
Sanglauda 2007–2013 m.	4.223	31%	1.012,4	-36%	1,88%
Iriniai fondai (įskaitant Sanglaudos fondą) 2000–2006 m.	449	-48%	165,6	-77%	4,95%
Pasirengimas narystei	187	-15%	46,6	1%	5,60%
Pasirengimo narystei pagalba (2000–2006 m.)	148	-27%	45,4	1%	161,57%
sirengimo narystei pagalbos priemonė (2007–20013 m.)	39	129%	1,2	20%	0,15%
Tiesioginės išlaidos	2.220	35%	80,7	-32%	0,55%
Iš viso išlaidų	10.026	21%	1.507,6	-42%	1,15%

Biudžeto sektorius (pajamos)	Sukčiavimu nelaikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius	Pokytis nuo 2012 m.	Susijusios sumos	Pokytis nuo 2012 m.	2013 m. surinktos bendros TNI sumos procentinė dalis
Išplaukos (tradiciniai nuosavi ištekliai)	4.144	6%	327,4	-12%	1,57%
* Susijusios sumos apima valstybių narių apskaičiavimus					
IŠ VISO	14.170	16%	1.835,0	-38%	/

2 priede parodyti visi sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2013 m., suskirstyti pagal valstybę narę ir biudžeto sektorių.

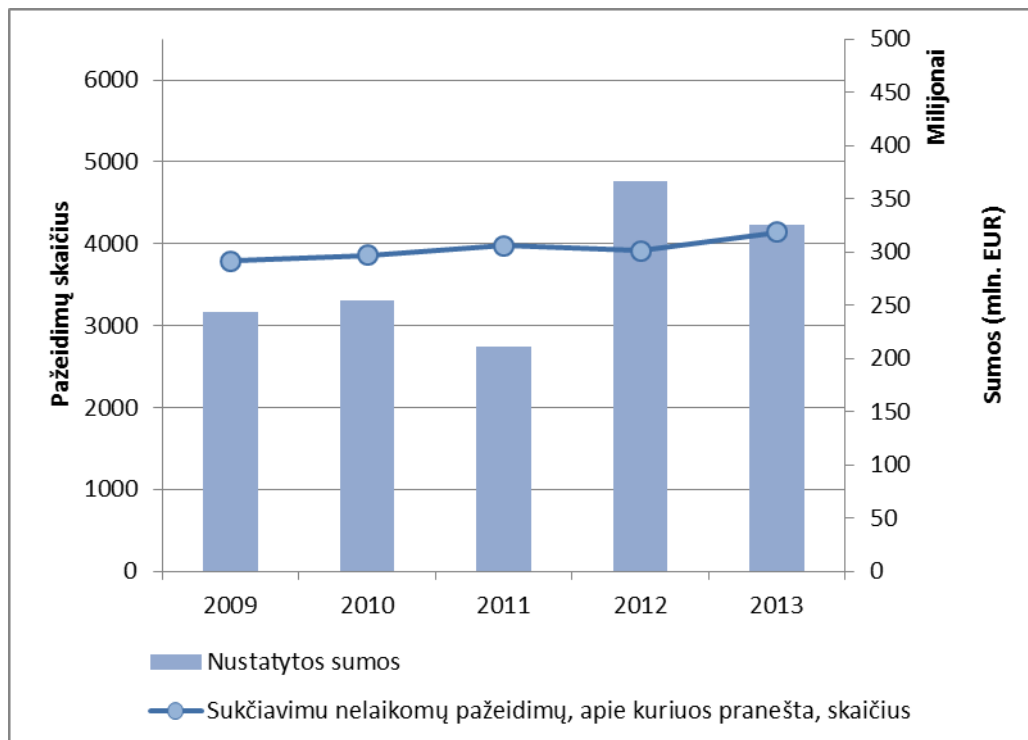
2.3.1. Išplaukos

Pažeidimų atvejų, apie kuriuos pranešta 2013 m., skaičius (4 144) buvo 5 proc. didesnis už 2009–2013 m. vidurkį (3 936)¹⁹. Visa nustatyta su sukčiavimo atvejais susijusių TNI suma (326 mln. EUR arba 327 mln. EUR, įskaičiuojant sąmatas) buvo 16 proc. didesnė už 2009–2013 m. vidurkį (280 mln. eurų).

¹⁸ Žr. 4 išnašą.

¹⁹ Siekiant palyginamumo, 2009–2012 m. duomenys grindžiami tų metų ataskaitose naudotais duomenimis.

6 pav. TNI: sukčiavimu nelaikomi pažeidimai ir nustatytos susijusios sumos (2009–2013 m.)

2013 m. dauguma pažeidimų (56 proc.) ir nustatytų TNI sumų (56 proc.) nustatyti vykdant po muitinio įforminimo atliekamą kontrolę.

2.3.2. Išlaidos

Padidėjęs sukčiavimu nelaikomų pažeidimų skaičius yra susijęs su visais ES biudžeto išlaidų sektoriais, išskyrus pasirengimą narystei.

Nors pranešimų apie pažeidimus skaičius padidėjo, su šiais pažeidimais susijusios sumos labai sumažėjo, visų pirma sanglaudos politikoje. Buvo pastebėtas didelis padidėjimas gamtinių išteklių politikos (visų pirma susijęs su kaimo plėtra įgyvendinant jos programas ir atliekant daugiau patikrų, kurių reikalaujama pagal ankstesnes Audito Rūmų ir Komisijos išvadas) ir tiesioginių išlaidų srityse.

3. SUSIGRAŽINIMAS IR KITOS PREVENCINĖS BEI TAISOMOSIOS PRIEMONĖS

Svarbus ES finansinių interesų apsaugos aspektas yra sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos ir ištaisymo priemonių taikymas siekiant užtikrinti, kad biudžetas būtų vykdomas pagal patikimo finansų valdymo principus²⁰.

Pagal pasidalijamąjį valdymą Komisija gali imtis šių priemonių:

²⁰ Sąjungos finansinių ataskaitų, kurių auditą dar turi atlikti Europos Audito Rūmai, aiškinamajame rašte Nr. 6 paskelbtais duomenimis.

- prevencinės priemonės: mokėjimo nutraukimas (mokėjimo galutinio termino atidėjimas iki šešių mėnesių)²¹; visų arba dalies tarpinių išmokų mokėjimo valstybei narei sustabdymas²²;
- taisomosios priemonės: jeigu valstybė narė nesiima būtinų priemonių, Komisija gali reikalauti atlikti finansines pataisas²³; galiojančių taisyklių neatitinkančios išlaidos turi būti susigražintos pateikus vykdomąjį raštą sumoms išieškoti arba išskaitytos iš paskesnio mokėjimo prašymo.

Turima tik dalis duomenų apie lėšas, valstybių narių išieškotas tiesiai iš jų gavėjų²⁴; jie pateikti Komisijos tarnybų darbiniam dokumente dėl statistinio pažeidimų įvertinimo.

Turimi duomenys apie kitų rūšių (ne pasidalijamąjį) valdymą, ypač tiesiogines išlaidas, yra daugiausia susiję su Komisijos tarnybų išduotais vykdomaisiais raštais sumoms išieškoti arba išskaičiavimais iš išlaidų deklaracijų.

3.1. Išlaidos. Prevencinės priemonės

3.1.1. 2013 m. nutrauktas mokėjimas

2013 m., panašiai kaip ir praeitais metais, Komisija priėmė 217 sprendimų nutraukti mokėjimus (susijusi suma – beveik 5 mlrd. EUR) sanglaudos politikos srityje. 131 iš jų tebegaliojo 2013 m. pabaigoje (susijusi suma – beveik 2 mlrd. EUR).

4 lentelėje parodyti 2013 m. nagrinėti nutraukto mokėjimo atvejai ir svarbūs prevenciniai veiksmai, kurių imtasi, ypač dėl ERPF ir Sanglaudos fondo, su kuriais yra susiję daugiau kaip 72 proc. visų šių atvejų ir apie 87 proc. visų atitinkamų sumų.

²¹ Nustatytais 2007 – 2013 m. programavimo laikotarpio atvejais, išaiškinus esminius valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus arba jeigu patvirtintos išlaidos yra susijusios su dideliais pažeidimais.

²² Taikoma trimis atvejais: a) kai yra įrodymų, kad valdymo ir kontrolės sistema turi didelių trūkumų, tačiau nesiimta jokių taisomųjų priemonių; b) patvirtintos išlaidos yra susijusios su dideliu pažeidimu arba c) valstybė narė šiurkščiai pažeidė savo valdymo ir kontrolės įsipareigojimus.

²³ Finansinės pataisos atliekamos trimis pagrindiniais etapais: a) einamosios: gali keistis, valstybės narės oficialiai nepatvirtinta; b) patvirtintos (nustatytos): valstybės narės patvirtintos arba nustatytos Komisijos sprendimu; c) atliktos: atlikti finansiniai pataisymai ir ištaisytos netinkamos išlaidos.

²⁴ Vėlesniais teisinės sistemos pakeitimais iš esmės pakeistos dabartinio programavimo laikotarpio atskaitomybės taisyklės.

4 lentelė. Komisijos tarnybų 2013 m. nutrauktas mokėjimas

2007–2013 m. programavimo laikotarpis	ERPF / Sanglaudos fondas		ESF		EŽF		Iš viso	
	Atvejų skaičius	Suma (mln. EUR)	Atvejų skaičius	Suma (mln. EUR)	Atvejų skaičius	Suma (mln. EUR)	Atvejų skaičius	Suma (mln. EUR)
Tebenagrinėjami 2012 12 31	38	1.638	15	181	30	108	83	1.927
2013 m. nauji atvejai	220	4.242	25	349	20	339	265	4.930
2013 m. baigti nagrinėti atvejai	157	4.272	20	258	40	350	217	4.880
Tebenagrinėjami 2013 12 31	101	1.608	20	272	10	97	131	1.977

3.1.2. Sprendimai sustabdyti išmokų mokėjimą

Vienas iš dviejų 2012 m. pabaigoje galiojusių sprendimų sustabdyti išmokų mokėjimą, susijusių su ERPF, buvo panaikintas 2013 m. pabaigoje²⁵, kitas liko galioti²⁶. 2013 m. buvo priimti keturi nauji sprendimai sustabdyti išmokų mokėjimą²⁷. 2014 m. sausio mėn. buvo priimti du nauji sprendimai sustabdyti išmokų mokėjimą²⁸.

Vienas iš dviejų 2012 m. pabaigoje priimtų ir 2012 m. pabaigoje galiojusių sprendimų sustabdyti išmokų mokėjimą, susijusių su ESF, buvo panaikintas 2013 m.²⁹, kitas liko galioti³⁰. 11 sprendimų sustabdyti išmokų mokėjimą priimti 2013 m. ir visi išskyrus vieną³¹ tebegaliojo 2013 m. pabaigoje³². Vienas 2011 m. priimtas sprendimas sustabdyti išmokų mokėjimą tebegaliojo 2013 m. pabaigoje³³.

3.2. Išlaidos. Finansinės pataisos ir lėšų susigrąžinimas 2013 m.

2013 m. Komisijos valstybių narių ir naudos gavėjų atžvilgiu priimtos taisomosios priemonės padidėjo, palyginti su praėjusiais metais (20 proc.), tačiau įgyvendintos – sumažėjo (24 proc.), ypač sanglaudos politikos, visų pirma ERPF srityje (jos sumažėjo 40 proc.; žr. 5 lentelę).

²⁵ Vokietija

²⁶ Italija

²⁷ Trys, susiję su Ispanija, 2013 m. pabaigoje tebegaliojo; vienas (Estija) iki metų pabaigos buvo panaikintas.

²⁸ Ispanija

²⁹ Čekija

³⁰ Slovakija

³¹ Vokietija

³² Belgija, Čekija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Slovakija ir Jungtinė Karalystė

³³ Prancūzija

5 lentelė. 2013–2012 m. finansinės pataisos ir lėšų susigrąžinimas pagal biudžeto sektorius

Biudžeto sektorius	Patvirtinta/nustatyta (mln. EUR)				Atlikta (mln. EUR)			
	Finansinės pataisos	Susigrąžinimas	Iš viso	Pokytis nuo 2012	Finansinės pataisos	Susigrąžinimas	Iš viso	Pokytis nuo 2012
Žemės ūkis	1.090	380	1.470	71%	711	312	1.023	3%
<i>EŽŪGF</i>	843	171	1.014	59%	481	155	636	-18%
<i>Kaimo plėtra</i>	247	209	456	106%	230	157	387	72%
Sanglaudos politika	1.402	83	1.485	-10%	1.759	81	1.840	-40%
<i>ERPF</i>	337	1	338	-65%	622		622	-74%
<i>Sanglaudos fondas</i>	220		220	8%	277		277	34%
<i>ESF</i>	834	40	874	106%	842	40	882	105%
<i>ŽOFI/EŽF</i>	10	24	34	1600%	4	23	27	2600%
<i>IF Orientavimo skyrius</i>	1	2	3	-91%	14		16	-20%
<i>Kita</i>		16	16	-16%		16	16	45%
Vidaus politikos sritys	3	393	396	57%	3	398	401	74%
Išorės politikos sritys		93	93	-13%		93	93	-6%
Administravimas		6	6	-14%		6	6	-33%
Iš viso 2013 m.	2.495	955	3.450	20%	2.473	890	3.363	-24%
<i>Iš viso 2012 m.</i>	2.172	695	2.867		3.742	678	4.419	
<i>Pokytis nuo 2012 iki 2013</i>	15%	37%	20%		-34%	31%	-24%	

3 priede parodyta, kiek 2013 m. kiekvienoje valstybėje narėje atlikta finansinių pataisų pagal pasidalijamąjį valdymą.

3.3. Su nuosavų išteklių įplaukais susijęs lėšų susigrąžinimas

Apie 98 proc. visų nustatytų TNI sumų surenkama be didesnių problemų. Likę 2 proc. yra susiję su sukčiavimu ir kitais pažeidimais. Valstybės narės privalo susigrąžinti neišmokėtas TNI lėšas ir jas įregistruoti duomenų bazėje OWNRES. 2013 m. dėl sukčiavimo ir pažeidimų, viršijančių 10 000 eurų TNI, susigrąžintina suma buvo 380 mln. EUR. Iš šios sumos už atvejus, nustatytus 2013 m., valstybės narės jau susigrąžino 234 mln. EUR, taigi susigrąžinimo procentinė dalis 2013 m. buvo 62 proc. – geriausia susigrąžinimo dalis per pastarąjį dešimtmetį. Be to, valstybės narės toliau tęsė susigrąžinimo veiklą ankstesniais metais nustatytų atvejų atžvilgiu. 2013 m. jos už 1989–2012 m. nustatytus sukčiavimo ir pažeidimų atvejus iš viso susigrąžino 130 mln. EUR.

Bendra istorinė susigrąžinimo (1989–2012 m.) procentinė dalis yra 75 proc., kai skaičiuojamos tik baigtos bylos, kai valstybės susigrąžino visas susigrąžintinas lėšas.

Vadovaujantis tuo, ar atvejis priskiriamas prie sukčiavimo, galima prognozuoti susigrąžinimo rezultatus. Paprastai sukčiavimo atvejais susigrąžinimas daug mažiau sėkmingas, nei pažeidimų atvejais (atitinkamai 24 proc. ir 68 proc.)

Valstybių narių TNI susigrąžinimo veikla stebima per TNI patikrinimus ir taikant procedūrą, pagal kurią reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai praneštų apie visas didesnes kaip 50 000 eurų sumas, kurios galiausiai pripažįstamos nesusigrąžintinomis. Valstybės narės laikomos finansiškai atsakingomis už nesusigrąžintus TNI, jeigu jų susigrąžinimo veikla laikoma nepakankama.

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU POLITIKA ES LYGMENIU

4.1. Komisijos 2013 m. kovos su sukčiavimu politikos iniciatyvos

4.1.1. *Reglamentas Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų*

OLAF veiklą reguliuojantis reglamentas įsigaliojo 2013 m. spalio 1 d.³⁴ Jame sutvirtinamos su OLAF tyrimais susijusių asmenų teisės ir išaiškinamos liudytojų teisės. Reglamente paaiškinama, kaip turi būti įgyvendinamos tyrimų procedūros. Jame taip pat griežčiau nustatoma OLAF ir ES valstybių narių pareiga keistis informacija. Dabar reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybas (AFCOS), kurios palengvintų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, įskaitant operatyvinio pobūdžio informaciją, su OLAF. OLAF padeda ir pataria valstybėms narėms, įgyvendinančioms šią naują pareigą. Reglamente taip pat numatytos bendradarbiavimo su ES ir trečiųjų šalių teisėsaugos institucijomis nuostatos³⁵.

4.1.2. *Pasiūlymas dėl direktyvos dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu*

2012 m. Komisija pateikė pasiūlymą priimti Direktyvą dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu³⁶. Ja siekiama sutvirtinti galiojančią teisinę bazę šioje srityje nustatant bendras būtinausias taisykles, kuriomis būtų apibrėžti baudžiamųjų nusikaltimų sudėtys, sankcijos ir senaties terminai. Taryba 2013 m. birželio 6 d. patvirtino bendrą požiūrį, o *Europos Parlamentas 2014 m. balandžio 16 d. patvirtino savo pranešimą per pirmąjį svarstymą*.

4.1.3. *Pasiūlymas dėl Europos prokuratūros įsteigimo*

2013 m. liepos 17 d. Komisija patvirtino pasiūlymą dėl reglamento dėl Europos prokuratūros įsteigimo³⁷. Ši iniciatyva pagrįsta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 86 straipsniu. Europos prokuratūra turės įgaliojimus tirti nusikaltimus, kuriais daromas poveikis ES finansiniams interesams, nustatytiems kovos su sukčiavimu direktyvoje³⁸, traukti už juos baudžiamojon atsakomybėn ir palaikyti jų kaltinimą teisme, taip pat užtikrinti, kad tai būtų daroma darniai, nešališkai ir veiksmingai. Pasiūlyme teigiama, kad Europos prokuratūrą centriniu lygmeniu sudarys ribotas skaičius Europos prokurorų ir decentralizuotu lygmeniu – Europos deleguotieji prokurorai valstybėse narėse. Tyrimus dažniausiai decentralizuotu lygmeniu vykdys deleguotieji prokurorai, tačiau tam tikri esminiai sprendimai bus priimami centriniu lygmeniu. Europos prokuratūros įgaliojimai veiktų užtikrinant pusiausvyrą su tvirtomis gynybos teisėmis, garantuojamomis pagal valstybių narių nacionalinę teisę ir ES pagrindinių teisų chartiją. 2013 m. pabaigoje Taryboje derybos šiuo klausimu tebevyko.

³⁴ Išsamiau žr.: http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/legal-framework/memo_en.htm

³⁵ Taip pat žr. Komisijos tarnybų darbo dokumentą dėl 325 straipsnio įgyvendinimo valstybėse narėse 2013 m.

³⁶ COM(2012) 363 galutinis.

³⁷ COM(2013) 532.

³⁸ Žr. 4.1.2 punktą.

4.1.4. Kova su korupcija ES

2011 m. Komisija pristatė bendrą ES kovos su korupcija politiką³⁹ ir paragino daugiau dėmesio skirti korupcijai keliuose politikos srityse. Ji atkreipė dėmesį į artimesnį bendradarbiavimą, atnaujino nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimo taisykles, persvarstė viešųjų pirkimų teisės aktus, užtikrino geresnę nusikalstamumo statistiką ir griežčiau nustatomas sąlygas vykdant bendradarbiavimo ir vystymosi politiką.

Komisija išpareigojo kas dvejus metus skelbti ES kovos su korupcija ataskaitą. Pirmoji ataskaita patvirtinta 2014 m. vasario mėn.⁴⁰ Ja siekiama stiprinti kovos su korupcija ES priemones ir sutvirtinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą. Joje taip pat nustatytos bendros ES tendencijos, padedama dalytis geriausia patirtimi ir pasirenkiama būsimoms ES politikos priemonėms. Pirmosios ataskaitos bendroji tema – viešųjų pirkimų korupcija, ji papildė OLAF 2013 m. pateiktą tyrimą „Dėl su Sąjungos fondais susijusių viešųjų pirkimų korupcijos patiriamos išlaidos“⁴¹.

4.1.5. Kovos su sukčiavimu muitų srityje politika

4.1.5.1. Tarpusavio administracinė pagalba. Pasiūlymas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 515/97

2013 m. lapkričio 25 d. Komisija priėmė pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 515/97⁴². Jo tikslas – patobulinti sukčiavimo muitų srityje nustatymą ir kovą su juo pagerinant galimybes gauti duomenis, sprendžiant dvigubos duomenų apsaugos nepakankamo veiksmingumo problemą, užtikrinant įrodymų priimtinumą valstybių narių teismo procesuose ir gerinant duomenų konfidencialumą.

2014 m. balandžio mėn. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją⁴³. Taryboje derybos tebevyksta.

4.1.5.2. Bendros muitinės operacijos

Bendros muitinės operacijos yra ribotos trukmės koordinuojamos ir tikslinės operatyvinės priemonės, kurių imasi valstybių narių ir trečiųjų šalių muitinės, siekiamos kovoti su neteisėta prekių kontrabanda.

ES muitinės administracijoms ir Komisijai teikiant tarpusavio pagalbą OLAF bendras muitinės operacijas vykdančioms valstybėms narėms suteikia IT platformą, reikiamas IT taikomas programas ir operacijų centrą. 2013 m. OLAF rėmė arba organizavo šias bendras muitinės operacijas:

Bendra muitinės operacija HELIOS⁴⁴: jos tikslas – kovoti su neteisėta jūrine veikla⁴⁵, susijusia su dideliais mokesčiais apmokestintomis prekėmis ir neteisėtais narkotikais ir (arba) kitomis draudžiamomis ir (arba) didesnės rizikos prekėmis.

³⁹ 2011 m. birželio 6 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Kova su korupcija ES“, COM(2011) 308 galutinis.

⁴⁰ COM(2014) 38 galutinis, 2014 2 3.

⁴¹ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/anti-fraud-policy/research-and-studies/pwc_olaf_study_en.pdf

⁴² COM(2013) 796.

⁴³ A7-2041/2014.

Bendra muitinės operacija HALYARD⁴⁶: jos pagrindinis tikslas – identifikuoti jachtas ir kitus laivus⁴⁷, įtariamus gabenant neteisėtus narkotikus ir (arba) kitas draudžiamas ir (arba) didesnės rizikos prekes (įskaitant cigaretes), nustatyti jų vietą, juos sulaikyti ir sustiprintų jų kontrolę. Jungtinės Karalystės muitinės administracija sulaikė 124 kg kokaino.

Bendra muitinės operacija WAREHOUSE⁴⁸: jos tikslas – tranzitu gabenamos akcizu apmokestinamos prekės ir akcizu apmokestinamos prekės, importuojamos pagal 42 procedūrą ir įtraukiamos į akcizais apmokestinamų prekių gabenimo ir kontrolės sistemą, kurioms taikomas akcizo ir PVM mokėjimo laikinas atidėjimas. Tai buvo pirmas kartas, kai mokesčių inspekcijos buvo Europos lygmeniu įtrauktos į visą bendrą muitinės operaciją. Per šią operaciją sulaikyta beveik 45 mln. kontrabandinių cigarečių, beveik 140 000 litrų dyzelinio kuro ir apie 14 000 litrų degtinės, manoma, kad bendra nesumokėtų muitų mokesčių suma yra 9 mln. EUR.

Bendra muitinės operacija ROMOLUK⁴⁹: jos tikslas – kova su cigarečių ir alkoholio kontrabanda. Šia operacija taip pat pradėta tvirtinti agentūrų tarpusavio bendradarbiavimą⁵⁰. Bendradarbiaujant pasieniečiams ir FRONTX mobilios kontrolės grupės įvykdė daugiau poėmių žaliwoje juostoje ir valstybių teritorijoje. Buvo sulaikyta apie 23 mln. kontrabandinių cigarečių, taip ES išvengta apie 4,6 mln. EUR nuostolių dėl nesumokėtų muitų ir mokesčių.

Be bendrų muitinės operacijų OLAF parėmė 2013 m vykdytą bendros prioritetinės tikrinimo srities projektą DISMANTLE⁵¹.

4.1.5.3. Inicijatyva dėl per mažos prekių vertės nustatymo

Sukčiavimas nustatant per mažą prekių kainą muitų srityje vykdomas neteisėtai nurodant prekių vertę, kad nereikėtų mokėti visų importo į ES muitų. Tokio pobūdžio sukčiavimas turi tiesioginę įtaką tiek ES biudžetui, tiek nacionalinėms mokesstinėms pajamoms ir prisideda prie prekybos iškreipimų, dėl kurių nukenčia tos valstybės narės, kurios taiko griežtesnes muitinėje deklaruotos prekių vertės kontrolės priemones.

⁴⁴ Regioninė jūrų bendra muitinės operacija, kurioje dalyvavo Italijos, Ispanijos ir Prancūzijos muitinės administracijos.

⁴⁵ Vakarų Viduržemio jūroje tarp Gibraltaro ir Sicilijos

⁴⁶ Regioninė jūrų stebėsenos bendra muitinės operacija, kurioje dalyvavo: Belgija, Prancūzija, Airija, Nyderlandai, Portugalija, Ispanija, Vokietija ir Jungtinė Karalystė (įskaitant Gibraltarą, Gernsį, Džersį ir Meno Salą).

⁴⁷ Į Europos erdvę plaukiančius iš Pietų Amerikos, Karibų jūros ir Vakarų bei Šiaurės Afrikos.

⁴⁸ OLAF ir Lietuva bendrai organizavo šią bendrą muitinės operaciją ir įtraukė 28 valstybes nares.

⁴⁹ OLAF ir Rumunija bendrai organizavo šią bendrą muitinės operaciją, kuri buvo vykdoma prie Rumunijos ir Moldavijos ir prie Rumunijos ir Ukrainos valstybinių sienų.

⁵⁰ Dalyvavo FRONTX, Europolas ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misija (EUBAM).

⁵¹ Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas glaudžiai bendradarbiaudamas su OLAF pradėjo prioritetinės tikrinimo srities projektą DISMANTLE. Projektas skirtas kovai su cigarečių ir alkoholio kontrabanda iš tam tikrų nustatytų šalių prie rytinių sienų. Jis taip pat apėmė tam tikras valstybių narių ekspertų nustatytas grėsmes, susijusias su tranzitu ir akcizais. Prioritetinės tikrinimo srities projektas buvo vykdomas 2013 m. vasario 1 d. – gruodžio 31 d. Jam pritarė Muitinės kodekso komitetas (Muitinės kontrolės ir rizikos valdymo skyrius) ir jis buvo paremtas Muitinės kodeksu.

OLAF kartu su kai kuriomis valstybėmis narėmis pradėjo iniciatyvą su šiuo neišnykstančiu ir sudėtingu reiškiniu susijusioms problemoms spręsti, siekiant skatinti koordinavimą ir bendradarbiavimą bei ginti ES finansinius interesus. Ji pagrįsta prekybos srautų analize ir ja siekiama aptikti įtartinas tendencijas ir nustatyti konkrečius rizika pagrįstų patikrų objektus, koordinuoti kontrolės strategijas ir galiausiai vykdyti tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą.

Iniciatyva pradės veikti 2014 m.

4.1.5.4. Kovos su sukčiavimu informacinė sistema (AFIS)

Pagrindinis AFIS tikslas – gerinti bendradarbiavimą su partneriais ir padėti jiems teisingai taikyti ES muitų teisę. Valstybės narės naudoja AFIS, kad praneštų apie sukčiavimo ir pažeidimų atvejus. Iki 2013 m. pabaigos AFIS buvo užsiregistravę 8 642 galutiniai naudotojai iš 1 670 valstybių narių, trečiųjų šalių, tarptautinių organizacijų, Komisijos ir kitų ES institucijų tarnybų.

2013 m. AFIS naudotojai pasikeitė 10 978 pranešimais MAB paštu⁵². AFIS tarpusavio pagalbos duomenų bazėse ir moduluose paskelbti iš viso 8 598 atvejai⁵³. Kovos su sukčiavimu tranzito srityje informacinėje sistemoje (ATIS) gauta informacija apie septynis milijonus naujų tranzitu vežamų siuntų – iš viso apie 35 mln. prekių judėjimą. Pažeidimų valdymo sistemoje (IMS) iš valstybių narių ir šalių kandidačių gauti 23 282 nauji pranešimai (9 998 susiję su naujais atvejais ir 12 740 susiję su nauja informacija apie ankstesnius atvejus) dėl pažeidimų ir 2013 m. pabaigoje joje buvo saugoma iš viso net 174 000 pranešimų. Naudojantis AFIS sistemos Virtualiąja operacijų koordinavimo programa kaip komunikacijos priemone 2013 m. įvykdytos keturios bendros muitinių operacijos – trys regioninės ir viena apimanti visą ES.

4.1.6. Kova su sukčiavimu PVM

Siekiant įgyvendinti Greito reagavimo mechanizmą kovai su stambaus masto ir staigiu sukčiavimu, kurio negalima sustabdyti tradicinėmis priemonėmis, 2013 m. buvo priimta Direktyva Nr. 2013/42⁵⁴. Taip pat išplėsta atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymo apimtis⁵⁵. Pradėtos rengti dvi rekomendacijos Tarybai, kurios šiuo metu aptariamos; jos suteiks galimybę pradėti derybas su Rusija ir Norvegija dėl susitarimo su ES dėl administracinio bendradarbiavimo PVM srityje. Tinklas „Eurofisc“ visiškai veikia, išbandomi nauji būdai jo veiklai tobulinti, įskaitant naująjį tarpvalstybinės rizikos analizės projektą. 2013 m.⁵⁶ paskelbtas du kartus per metus rengiamas PVM nepriemokos tyrimas suteikia galimybę geriau suprasti naujausias sukčiavimo PVM tendencijas.

⁵² AFIS saugaus pašto tarnyba.

⁵³ Valstybių narių prašymu informacija apie 1 779 iš šių atvejų perduota PMO (tik neasmeniniai duomenys).

⁵⁴ OL L 201, 2013 7 26, p. 1.

⁵⁵ Direktyva Nr. 2013/43

⁵⁶ 2013 m. rugsėjo 19 d.

4.1.7. *Tarptautinių susitarimų nuostatos dėl kovos su sukčiavimu*

Siekiant apsaugoti ES finansinius interesus ir užtikrinti tinkamą muitų teisės aktų taikymą, ES tarptautiniuose susitarimuose įtraukiamos nuostatos dėl tarpusavio administracinės pagalbos muitų srityje ir lengvatinio režimo taikymo priemonės.

2013 m. galiojo 46 susitarimai, kuriuose įtrauktos tarpusavio administracinės pagalbos nuostatos, su 69 trečiosiomis šalimis, o dvišalės ar regioninės derybos vyko su dar 51 šalimi. 2013 m. įsigaliojo ES susitarimai, kuriuose įtrauktos laisvos prekybos nuostatos, su Peru, Kolumbija ir Centrinės Amerikos regionu. Tokie susitarimai pradėti rengti su Singapūru, Moldova ir Gruzija. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad 2013 m. ES Taryba patvirtino persvarstytą Užjūrio asociacijos sprendimą⁵⁷, taikomą 25 iš ES užjūrio šalių ir teritorijų, kuriame pirmą kartą įtrauktos lengvatinio režimo taikymo priemonės.

4.1.8. *Kova su neteisėta prekyba tabako gaminiais*

4.1.8.1. Komunikatas „Kovos su cigarečių kontrabanda ir kitokia neteisėta prekyba tabako gaminiais stiprinimas“

2013 m. birželio mėn. buvo patvirtinta visapusiška ES strategija ir veiksmų planas⁵⁸. Komunikatas remiasi prie ES rytinių sienų įgyvendinama kovos su kontrabanda politika ir jame siūlomos priemonės bendradarbiavimui su kontrabandinių tabako gaminių pagrindinių šaltinių ir perkrovimo šalimis stiprinti bei priemonės tabako gaminių tiekimo grandinės saugumui užtikrinti, tokios kaip stebėjimas⁵⁹ ir sekimas⁶⁰. Jame siūlomos priemonės tikslinėms muitinių operacijoms rengti ir priverstinio vykdymo užtikrinimo pajėgumui didinti labiau koordinuojant finansavimą, techninę pagalbą ir mokymus bei dalijantis geriausia patirtimi. Jame taip pat skiriama dėmesio korupcijos problemų sprendimui, paskatų, kurias sukuria esamų teisės aktų trūkumai ir spragos, mažinimui, sankcijų griežtinimui ir visuomenės supratimo apie riziką, susijusią su nelegaliai įvežtomis cigaretėmis, didinimui. Daugelis 2013 m. numatytų veiksmų atlikta ir veiksmų planas bus toliau įgyvendinamas 2014 m.

4.1.8.2. Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) protokolas dėl neteisėtos prekybos nutraukimo

2013 m.⁶¹ 54 susitariančiosios šalys, įskaitant ES, pasirašė Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolą⁶², kuris įsigalios, kai jį ratifikuos 40 šalių, kurios tai turi padaryti. ES ir jos valstybės narės šiuo metu rengia protokolo išvadas ir priima sprendimą šiuo klausimu.

Protokolu siekiama kovoti su neteisėta prekyba tabako gaminiais įgyvenant įvairias priemones. Tarp šių priemonių yra visų tabako gamintojų įpareigojimas registruoti informaciją, kuri leistų stebėti ir sekti jų gaminių, prieigos prie šios informacijos suteikimas pareigūnams ir, esant prašymui, šios informacijos pateikimas į globalią apsikeitimo informacija sistemą. Be to, protokole numatytos gamintojų ir asmenų,

⁵⁷ (2013/755/ES), OL L 344, 2013 12 19, p 1.

⁵⁸ COM(2013) 324 final, 2013 6 6.

⁵⁹ Judėjimo stebėjimas.

⁶⁰ Nustatymas, kuriame taške gaminys atsiskyrė nuo teisėtos tiekimo grandinės.

⁶¹ 2013 m. gruodžio 20 d.

⁶² Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolas yra tarptautinis susitarimas, pridedamas prie PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos.

dalyvaujančių tabako gaminių importo ir eksporto operacijose, licencijavimo taisyklės bei pareiga gamintojams išsamiai patikrinti, ar jų klientai laikosi taikomų teisės aktų. Šias tiekimo grandinės kontrolės priemones papildo nuostatos dėl nusikalstamų veikų, teisės saugos bendradarbiavimo, tarpusavio administracinės ir teisinės pagalbos, ekstradicijos ir tarptautinio bendradarbiavimo.

Komisija yra visapusiškai įsipareigojusi įgyvendinti Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolą ir paskatinti jį ratifikuoti visame pasaulyje.

4.1.8.3. Europos Sąjungos, valstybių narių ir keturių cigarečių gamintojų bendradarbiavimo susitarimas

ES, valstybės narės ir keturi tabako gamintojai⁶³ sudarė privalomus susitarimus. Susitarimas su PMI sudarytas 2004 m., susitarimas su JTI – 2007 m., o susitarimai su BAT ir ITL – 2010 m. Bendradarbiavimo susitarimus sudarė visos ES valstybės narės, išskyrus Švediją, kuri dar nesudarė susitarimų su BAT⁶⁴ ir ITL. Kroatija taip pat prisijungė prie bendradarbiavimo susitarimų⁶⁵. OLAF stebi, kaip įgyvendinami susitarimai ir ar laikomasi globalinio gaminių stebėjimo ir sekimo taisyklių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad gaminiai neatsidurtų nelegalioje rinkoje.

4.1.9. Viešųjų pirkimų taisyklės

Viešieji pirkimai yra sukčiavimo ir korupcijos „karštasis taškas“. Jiems skirtas atskiras skyrius 2014 m. pradžioje paskelbtoje pirmojoje ES kovos su korupcija ataskaitoje⁶⁶. ES viešųjų pirkimų taisyklės prisideda prie korupcijos prevencijos, nustatymo ir pašalinimo. Naujomis viešųjų pirkimų ir koncesijų direktyvomis⁶⁷ didinamas skaidrumas – elektroniniai viešieji pirkimai tapo privalomi, reglamentuojamos koncesijos ir atidžiau stebimas jautrus korupcijos prasme etapas po pirkimo sutarties sudarymo. Jomis sustiprinta kova su korupcija: apibrėžti interesų konfliktai, į galimas pašalinimo iš konkurso priežastis įtrauktas slaptas konkurso dalyvių susitarimas ir netinkamos įtakos perkančiajai organizacijai darymas bei numatytos stebėjimo ir atskaitomybės pareigos, siekiant mažinti su pirkimais susijusį sukčiavimą ir kitus rimtus pažeidimus.

⁶³ Philip Morris International, Inc. (PMI), Japan Tobacco (JTI), British American Tobacco (BAT) ir Imperial Tobacco Limited (ITL).

⁶⁴ Susitarimų tekstas pateikiamas http://ec.europa.eu/anti_fraud/investigations/eu-revenue/cigarette_smuggling_en.htm

⁶⁵ Taip pat žr. 2013 m. OLAF ataskaitą.

⁶⁶ Žr. taip pat 4.1.4 punktą.

⁶⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo, 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, ir 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB.

4.1.10. Pasiūlymas dėl Direktyvos dėl euro ir kitų valiutų apsaugos nuo padirbinėjimo baudžiamosios teisės priemonėmis

2013 m. Komisija, siekdama geriau apsaugoti eurą ir kitas valiutas nuo padirbinėjimo baudžiamosios teisės priemonėmis, pateikė pasiūlymą dėl direktyvos⁶⁸. Direktyva 2014/62/ES⁶⁹ buvo priimta 2014 m. pirmąjį pusmetį⁷⁰.

Ši direktyva grindžiama Tarybos pamatiniu sprendimu 2000/383/TVR dėl apsaugos nuo padirbinėjimo griežtinimo kriminalinėmis bausmėmis ir kitokiomis sankcijomis, priimtu dėl euro įvedimo, ir jį pakeičia. Joje išsaugotos pamatinio sprendimo nuostatos ir įtrauktos tokios naujos nuostatos:

- veiksmingos tyrimo priemonės, tokios kaip priemonės, naudojamos organizuoto nusikalstamumo ir kitose bylose dėl sunkių nusikaltimų, gali būti taikomos valiutų padirbinėjimo bylose;
- bendros maksimalios bausmės už sunkiausius su padirbinėjimu susijusius nusikaltimus, įskaitant įkalinimą ne mažiau kaip aštuoneriems metams už gamybą ir ne mažiau kaip penkeriems metams už platinimą;
- konfiskuotų padirbtų eurų banknotų ir monetų perdavimas Nacionaliniams analizės centrams ir Nacionaliniams monetų analizės centrams analizei atlikti ir identifikuoti, kai vyksta teismo procesas, kad būtų nustatyti kiti apyvartoje esantys padirbti eurai; taip pat
- pareiga kas dveji metai Komisijai pateikti ataskaitą apie įvykdytą su padirbinėjimu susijusių nusikaltimų skaičių ir nuteistų asmenų skaičių.

4.1.11. Komisijos kovos su sukčiavimu strategija

2011 m. birželio mėn. Komisijos priimta kovos su sukčiavimu strategija⁷¹ daugiausia skirta Komisijos tarnyboms. Ji jau įgyvendinta ir šiemet Komisija privalo pateikti ataskaitą apie jos įgyvendinimą.

Apibendrinant, įgyvendinti trys prioritetiniai veiksmai⁷², kurie turėjo būti atlikti iki 2013 m.:

- kovos su sukčiavimu nuostatos įtrauktos į naują išlaidų programų teisinę sistemą pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą;
- visos Komisijos tarnybos, išskyrus vieną, parengė kovos su sukčiavimu strategijas, kuriose siūlo savo sektoriams pritaikytus kovos su sukčiavimu veiksmus. Viena Komisijos tarnyba teberengia savo strategiją ir greitai baigs ją rengti;

⁶⁸ COM(2013) 42 galutinis.

⁶⁹ OL L 151, 2014 5 21, p. 1.

⁷⁰ Taryba priėmė bendrą požiūrį 2013 m. spalio mėn., o Europos Parlamentas savo nuomonę – 2013 m. gruodžio mėn.

⁷¹ COM(2011) 376 galutinis.

⁷² Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo.

- viešųjų pirkimų direktyvos peržiūrėtos ir į jas įtrauktos sukčiavimo prevencijos, nustatymo ir ištaisymo priemonės⁷³.

4.1.12. Programos „Hercule“ ir „Pericles“

4.1.12.1. Programų „Hercule II“ ir „Pericles“ įgyvendinimas

2013 m. pagal programą „Hercule II“ (2007–2013 m.) toliau remti veiksmai, kuriais sustiprinti operaciniai ir tiriamieji muitinės ir teisėsaugos tarnybų kovos su sukčiavimu ES pajėgumai. Pagal programą buvo teikiamos subsidijos pagalbai (7 mln. EUR), mokymo veiklai, įskaitant dvejus skaitmeninės teismo ekspertizės mokymus (3 mln. EUR), teisės mokymui ir studijoms (0,7 mln. EUR), taip pat IT paramai perkant duomenis ir informaciją, pateikiamą valstybių narių valdžios institucijoms (3,3 mln. EUR). Naudos gavėjai informavo, kad naudojant pagal programą pirktą įrangą buvo pasiekti reikšmingi rezultatai, ypač jų kovoje su cigarečių kontrabanda ir korupcija, kenkiančiais ES finansiniams interesams.

2013 m. pagal euro banknotų ir monetų apsaugos nuo sukčiavimo ir padirbinėjimo programą „Pericles“ Komisija (OLAF) dalyvavo 13-oje veiksmų, tarp kurių – konferencijos, seminarai ir darbuotojų mainai, kuriuos surengė ji ir (arba) valstybės narės. Šiais renginiais siekta visų pirma paskatinti tinklų kūrimą ir regioninį bendradarbiavimą jautriose srityse ir sustiprinti bendradarbiavimą tarp skirtingų profesinių kategorijų atstovų, dalyvaujančių apsaugant eurą nuo padirbinėjimo. Iki 2013 m. pabaigos panaudota 95,42 proc. programai „Pericles“ skirtos 1 mln. EUR lėšų sumos.

4.1.12.2. 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (DFP)

Derybos dėl pasiūlymo⁷⁴ dėl programos „Hercule III“ sėkmingai baigtos 2013 m. lapkričio mėn. sudarius politinį susitarimą ir priėmus Reglamentą (ES) Nr. 250/2014⁷⁵. Kalbant apie programą „Pericles 2020“⁷⁶, 2014 m. kovo 11 d. priimtas Reglamentas (ES) Nr. 331/2014⁷⁷, kuriuo nustatoma apsikeitimo, pagalbos ir mokymo programa dėl euro apsaugos nuo padirbinėjimo, ir tikimasi, kad iki 2014 m. pabaigos bus priimtas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo Reglamentas (ES) Nr. 331/2014 pradamas taikyti ir nedalyvaujančioms valstybėms narėms.

4.2. Sukčiavimo prevencijos koordinavimo patariamasis komitetas (COCOLAF)

Pagal SESV 325 straipsnį valstybių narių kompetentingos institucijos, atsakingos už sukčiavimo prevenciją, ir toliau glaudžiai ir reguliariai bendradarbiavo. Joms paramą teikė Komisija, įskaitant Sukčiavimo prevencijos koordinavimo patariamąjį komitetą

⁷³ Žr. 4.1.9 skirsnį.

⁷⁴ COM(2011) 914 galutinis.

⁷⁵ OL L 84, 2014 3 20, p. 6.

⁷⁶ COM(2011) 913 galutinis.

⁷⁷ OL L 103, 2014 4 5, p. 1.

(COCOLAF)⁷⁸, kuris yra pagrindinis veiklos koordinavimo valstybėse narėse forumas ir kurio posėdžius rengia OLAF.

2013 m. įvyko du COCOLAF posėdžiai, o OLAF su juo konsultavosi dėl pagrindinių teisėkūros ir politikos iniciatyvų kovos su sukčiavimu srityje pokyčių, pvz., iniciatyvų dėl baudžiamosios teisės priemonių ES finansiniams interesams apsaugoti ir Europos prokuratūros įsteigimo.

COCOLAF pasidalino savo nuomone dėl naujo OLAF reglamento įgyvendinimo⁷⁹, visų pirma dėl kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos paskyrimo visose valstybėse narėse, siekiant veiksmingiau bendradarbiauti ir keistis informacija. OLAF konsultavo valstybių narių administracijas dėl jų kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos paskyrimo.

Siekiant dar labiau patobulinti jo veiklą, buvo restruktūrizuotos COCOLAF ekspertų grupės.

4.3. 2013 m. liepos 3 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES finansinių interesų apsaugos. Kova su sukčiavimu. 2011 m. ataskaita

Rezoliucijoje⁸⁰ palankiai vertinama OLAF veikla įgyvendinant kovos su cigarečių kontrabanda veiksmų planą⁸¹ ir Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo.

Apibrėžti Komisijos pasiūlymai įsteigti Europos prokuratūrą ir dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu. Šiomis iniciatyvomis siekiama prisidėti prie tyrimų, baudžiamojo persekiojimo ir baudžiamųjų nusikaltimų, sankcijų ir nusikaltimų senaties terminų bendrų apibrėžčių nustatymo.

Siekiant užtikrinti kovos su sukčiavimu sistemų palyginamumą, vykdomi teisinės sistemos suderinimo darbai. Parengti standartinius vertinimo kriterijus sudėtinga, kadangi „pažeidimo“ sąvoka apibrėžiama pagal nacionalines nuostatas. Dėl to taip pat sunkiau palyginti duomenis apie pareigos teikti ataskaitas dėl sukčiavimo įgyvendinimą.

Komisija palaiko Europos Parlamento rekomendaciją valstybėms narėms užtikrinti, kad mokesčių pareigūnai galėtų lengviau pasinaudoti muitinių duomenimis.

Ji priėmė naujas nuostatas dėl neteisėtų mokėjimų, kurias priimti prašė Parlamentas diskusijose dėl susigrąžinimo sistemos žemės ūkio sektoriuje.

2012 m. rugsėjo mėn. OLAF ir jo priežiūros komitetas susitarė dėl laikinų darbo sąlygų. Vėliau, 2014 m. sausio mėn., susitarta dėl nuolatinių darbo sąlygų. 2013 m. spalio 1 d. įsigaliojusiam naujame OLAF reglamente patikslintas komiteto vaidmuo.

⁷⁸ Įsteigtas 1994 m. vasario 23 d. Komisijos sprendimu 94/140/EB su pakeitimais, padarytais 2005 m. vasario 25 d.

⁷⁹ Žr. 4.1.1 punktą.

⁸⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0318+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN>

⁸¹ Sėkmingai įvykdžius operaciją „Barrel“, kurioje dalyvavo 24 valstybės narės ir keli išorės subjektai, konfiskuota 1,2 mln. cigarečių.

Komisija palankiai vertina Parlamento paramą administraciniuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis taikomai kovos su sukčiavimu strategijai.

Komisija visiškai pritaria Parlamentui dėl politinio nesikišimo į dabartinius teismo procesus būtinybės ir dėl poreikio gerbti konfidencialumą. Ji atkreipia dėmesį į tai, kad OLAF priežiūros komitetas nenustatė jokių pagrindinių teisių ar procedūrinių garantijų pažeidimų.

OLAF atkreipia dėmesį į tai, kad pasirenkant bylas tyrimui nebuvo taikomos jokios ribos ir buvo remiamasi jos tyrimų politikos prioritetais.

Komisija sutinka, kad sukčiavimui muitytais reikia skirti ypatingą dėmesį, bet nepalaiko Parlamento nuomonės, kad dauguma muitytųjų bylų priskirtinos korupcijai, kadangi mažiau kaip 1 proc. OLAF muitytųjų tyrimų buvo susiję su įtariama ar nustatyta korupcija.

Komisija nepritaria Parlamentui, kad nuo 2011 m. nesiimta su nacionalinėmis deklaracijomis susijusių veiksmų. Pareiga pateikti ataskaitas apie pasidalijamąjį valdymą priimta kaip dalis 2012 m. Finansinio reglamento.

Viešųjų pirkimų taisyklių supaprastinimas nebuvo toks didelis, kaip tikėjosi Parlamentas. Komisija toliau skatins ir palaikys valstybes nares paprastinant šias taisykles.

5. PRIEMONĖS, KURIŲ VALSTYBĖS NARĖS ĖMĖSI KOVODAMOS SU SUKČIAVIMU IR KITA ES FINANSINIAMS INTERESAMS KENKIANČIA NETEISĖTA VEIKLA

5.1. Priemonės, kuriomis kovojama su sukčiavimu ir kitais ES finansiniams interesams kenkiančiais pažeidimais

Kiekvienais metais valstybės narės praneša Komisijai apie svarbiausias priemones, kurių pagal SESV 325 straipsnį ėmėsi kovodamos su sukčiavimu ir kita ES finansiniams interesams kenkiančia neteisėta veikla. 2013 m. valstybės narės įgyvendino įvairias bendras ir konkrečias nuostatas tokio sukčiavimo prevencijai ir kovai su juo tobulinti.

Daugumą teisėkūros priemonių priėmė pačios valstybės narės arba jos buvo priimtose kaip paketų⁸² dėl viešųjų pirkimų dalys, taip pat jos buvo daugiausia priimamos kartu su kitomis priemonėmis, susijusiomis su finansiniais nusikaltimais, interesų konfliktais, korupcija, sukčiavimu ir organizuotu nusikalstamumu, turinčiomis horizontalų ar sektorių poveikį⁸³. Dešimt valstybių narių įgyvendino konkrečias priemones ar priemonių rinkinius dėl viešųjų pirkimų, kad sumažintų korupciją ir padidintų skaidrumą, valdymo efektyvumą bei kontrolės ir audito veiksmingumą⁸⁴. Tarp šių priemonių taip pat buvo operacinės priemonės, turinčios sektorių poveikį⁸⁵.

⁸² Teisinių, administracinių, organizacinių ar operacinių priemonių.

⁸³ Atskiras teisėkūros priemonės dėl viešųjų pirkimų priėmė Bulgarija, Čekija, Lietuva, Malta, Ispanija, Rumunija ir Švedija, o priemonių (teisėkūros, administracinių, organizacinių ar operacinių) paketus priėmė Estija ir Graikija.

⁸⁴ Vokietija, Graikija, Italija, Kipras, Latvija, Vengrija, Malta, Rumunija, Slovėnija ir Jungtinė Karalystė.

⁸⁵ Vokietija, Kipras, Latvija, Vengrija, Slovėnija ir Jungtinė Karalystė.

Kai kurios valstybės narės⁸⁶ taip pat informavo, kad įgyvendino atskiras bendrąsias priemones, susijusias su korupcija, finansiniais nusikaltimais (įskaitant pinigų plovimą) ir organizuotu nusikalstamumu. Čekija ir Graikija įtraukė kovos su korupcija priemones į savo nacionalines kovos su korupcija strategijas.

Daugelis valstybių narių informavo, kad įgyvendino administracines priemones⁸⁷, kurios dažniausiai buvo susijusios su atidesniu stebėjimu ir dokumentų patikromis, kuriuos vykdo valdžios institucijos, agentūros ir organizacijos, užsiimančios finansiniu auditu ir tyrimais. Įgyvendinant šias priemones patvirtintos naujos gairės, nurodymai ir vadovai.

Valstybių narių priimtose organizacinėse priemonėse buvo daugiausia susijusios su dabartinių įstaigų reorganizavimu ir jų kompetencijos pritaikymu, taip pat su bendradarbiavimu tarp įstaigų⁸⁸, bendrųjų mokymų ir mokymų informuotumui sukčiavimo klausimais didinti⁸⁹.

Daugelis valstybių narių įgyvendino operacines priemones, kurios buvo daugiausia susijusios su naujomis ar patobulintomis IT priemonėmis, ataskaitų pateikimu internetu ir karštosiomis linijomis⁹⁰, taip pat jomis sugriežtinti rizikos rodikliai ir numatyta daugiau patikrų⁹¹. Keturios valstybės narės informavo, kad sustiprino bendradarbiavimą su teisėsaugos ir teisminėmis institucijomis⁹².

5.2. Naujo OLAF reglamento 3 straipsnio 4 dalies dėl kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos paskyrimo įgyvendinimas

Specifinė 2013 m. klausimyno tema buvo naujo OLAF reglamento⁹³ 3 straipsnio 4 dalies, kuria reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybą veiksmingam bendradarbiavimui ir apsikeitimui informacija, taip pat ir operacinio pobūdžio, su OLAF palengvinti, įgyvendinimas.

Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyba gali būti atsakinga už visų nacionalinių teisėkūros, administracinių ir tyrimo pareigų ir veiklos, susijusių su ES finansinių interesų apsauga, koordinavimą ir turi užtikrinti bendradarbiavimą su OLAF ir kitomis valstybėmis narėmis. Jeigu kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybai suteikti tyrimo (administracinio ar baudžiamojo) įgaliojimai, ji gali naudingai prisidėti prie OLAF tyrimų (patikrų vietoje) valstybėse narėse ir teikti jiems paramą.

Iki šiol 23 valstybės narės⁹⁴ paskyrė savo kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybas⁹⁵. Tai visos 2004 m. į ES įstojusios valstybės narės ir Belgija, Danija, Graikija, Prancūzija, Italija, Nyderlandai, Austrija, Portugalija, Suomija ir Jungtinė Karalystė⁹⁶.

⁸⁶ Belgija, Bulgarija, Danija, Kipras, Latvija, Malta, Lenkija, Rumunija ir Suomija.

⁸⁷ Belgija, Danija, Vokietija, Estija, Airija, Graikija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Latvija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Rumunija, Slovėnija, Slovakija, Suomija ir Jungtinė Karalystė.

⁸⁸ Graikija, Ispanija, Prancūzija, Liuksemburgas, Vengrija, Lenkija, Portugalija, Rumunija.

⁸⁹ Graikija, Ispanija, Italija, Latvija ir Jungtinė Karalystė.

⁹⁰ Bulgarija, Estija, Airija, Graikija, Liuksemburgas, Vengrija, Rumunija ir Slovėnija.

⁹¹ Bulgarija, Airija, Graikija, Lenkija ir Slovėnija.

⁹² Prancūzija, Lietuva, Malta ir Rumunija.

⁹³ Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 3 straipsnio 4 dalis.

⁹⁴ Danija, Graikija, Austrija, Portugalija ir Jungtinė Karalystė paskyrė savo kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybas 2014 m.

⁹⁵ Iki 2014 m. birželio mėn.

Ketrios likusios valstybės narės, kurios dar oficialiai nepaskyrė savo kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybų, informavo, kad paskyrimo procesas tebevyksta⁹⁷ ir kad jos tikisi jį baigti iki 2014 m. pabaigos arba per dvejus metus⁹⁸. Vokietija informavo, kad Federalinė finansų ministerija⁹⁹ ir toliau nacionaliniu lygmeniu koordinuoja su OLAF susijusius reikalus.

Visoms kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyboms suteiktos koordinavimo pareigos, kurios ypač plačios Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Kroatijoje, Kipre, Italijoje, Lietuvoje, Vengrijoje, Maltoje, Rumunijoje, Slovėnijoje, Slovakijoje ir Portugalijoje.

Aštuoniose valstybėse narėse¹⁰⁰ kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyboms taip pat suteikti tyrimo įgaliojimai. Kipras, Rumunija, Portugalija ir Malta informavo suteikusios joms plačią kompetenciją šioje srityje. Kipras, Lietuva ir Rumunija nurodė, kad jų kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyboms suteikti tyrimo įgaliojimai nusikalstamų veikų tyrimų srityje.

Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybų ir teisminių institucijų bendradarbiavimo susitarimai sudaryti Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Kroatijoje, Latvijoje, Maltoje, Rumunijoje ir Slovėnijoje. Prireikus šios institucijos bendradarbiauja Belgijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Kipre, Lietuvoje, Vengrijoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Portugalijoje ir Suomijoje.

Kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos veikia kaip kontaktiniai asmenys vykdant OLAF tyrimus Belgijoje, Bulgarijoje, Kipre, Lietuvoje, Maltoje, Portugalijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje. Vokietija dar kartą patvirtino savo bendradarbiavimo susitarimą su OLAF¹⁰¹.

Komisija atidžiai stebės, ar kiekviena paskirta kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnyba atitinka reikalavimus, nustatytus OLAF reglamento 3 straipsnio 4 dalyje, ir ar užtikrina veiksmingą ir efektyvų bendradarbiavimą su OLAF.

5.3. 2012 m. rekomendacijų įgyvendinimas

2012 m. ataskaitoje dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos Komisija pateikė keletą rekomendacijų valstybėms narėms, visų pirma dėl: nacionalinės kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos paskyrimo; poreikio taikyti tinkamas baudžiamosios teisės sankcijas dėl sukčiavimo; greito viešųjų pirkimų direktyvų priėmimo ir perkėlimo į nacionalinę teisę; šiuo metu mažo pranešimų apie su sukčiavimu susijusius pažeidimus skaičiaus didinimo; poreikio parengti veiksmingas rizikos vertinimo sistemas didelės rizikos importuojamų prekių patikrai; ir daugiametės finansinės programos (DFP) nuostatų dėl sukčiavimo prevencijos išlaidų programose priėmimo ir įgyvendinimo. Šių rekomendacijų įgyvendinimas, apie kurį rašyta 2013 m. ataskaitose, apskritai buvo pakankamas, nors į kai kurias pastabas ne visiškai atsižvelgta.

Daugelis valstybių narių paskyrė kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybas, bet kai kurios valstybės vis dar vykdo jų skyrimo procedūrą, aptaria, kur jų viešosios administracijos struktūroje tokias tarnybas įsteigti arba dar iš viso nesiėmė veiksmų joms įsteigti¹⁰².

⁹⁶ Suomija informavo apie tarpinį sprendimą.

⁹⁷ Airija, Ispanija, Liuksemburgas ir Švedija.

⁹⁸ Ispanija.

⁹⁹ EA6 departamentas.

¹⁰⁰ Belgija, Bulgarija, Kipras, Lietuva, Malta, Portugalija, Rumunija ir Slovakija.

¹⁰¹ Sudarytas 2008 m. balandžio mėn.; jame nurodytas OLAF kontaktinis asmuo.

Nors daugelis valstybių narių priėmė ir įgyvendino baudžiamosios teisės aktus, apimančius sukčiavimą, iš jų ataskaitų apie tolesnę pažangą matyti, kad vis dar trūksta sankcijų už sukčiavimą ir baudžiamojo persekiojimo senaties terminų visoje ES nuoseklumo.

Kai kurios valstybės narės pranešė apie savo pasiryžimą įgyvendinti Viešųjų pirkimų direktyvose numatytą reformų paketą, kai tik jis bus priimtas, ir nurodė, kad direktyvos perkeliamos į nacionalinę teisę.

Trys valstybės narės 2012 m. ataskaitoje buvo paminėtos kaip nepakankamai pranešančios apie su sukčiavimų susijusius pažeidimus sanglaudos politikoje. Graikija nurodė, kad atnaujino savo vidaus procedūras, ir jas įgyvendinus padaryta reikšminga pažanga. Ispanija svarsto galimybę taikyti labiau integruotą rizikos analizės mechanizmų pagrindų sistemą 2014–2020 m. programavimo laikotarpyje. Prancūzija pabrėžė, kad Komisijos ir Audito Rūmų atliekamų patikrų metu nenumatyta jokių įtariamo sukčiavimo atvejų.

Daugelis valstybių narių teigė, kad atsižvelgia į ataskaitoje ir atitinkamuose Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose pateiktą analizę planuodamos patikras ir kontrolės priemones, susijusias su sanglaudos politika. Kelios valstybės narės paminėjo jau atliktus ar planuojamus pakeitimus, susijusius su ataskaitos išvadomis¹⁰³.

Valstybių narių buvo paprašyta intensyvinti savo veiklą kaimo plėtros investicijų projektų rizikos problemoms spręsti. Švedija pranešė apie 2013 m. atliktus reikšmingus sistemų ir mokėjimų patobulinimus po to, kai 2012 m. peržiūrint procedūras buvo nustatyta „rimtų ir labai rimtų trūkumų“. Ispanija informavo apie atliktus patobulinimus, visų pirma patikrinimo procedūrų ir inspektorių mokymų, pagal Komisijos ir Audito Rūmų rekomendacijas. Savo 2013 m. ataskaitoje apie pažeidimus Slovėnija pabrėžė reikšmingus trūkumus, visų pirma viešųjų pirkimų srityje. Ji taip pat informavo, kad surengė kelis seminarus procedūroms tobulinti.

Kalbant apie įplaukas ir didelės rizikos importuojamoms prekėms taikomą muitinės kontrolę, beveik visos valstybės narės informavo, kad jau įgyvendintos tinkamos rizikos analizės sistemos ir nuo 2012 m. pokyčių nebuvo.

Daugeliu atvejų palaikomi struktūrizuoti bendradarbiavimo ryšiai tarp valdžios institucijų ir atitinkamų kovos su sukčiavimu įstaigų. Kalbant apie konkrečias IT priemones sukčiavimo rizikai analizuoti, Belgija informavo apie savo ketinimą kitame programavimo laikotarpyje naudoti priemonę ARACHNE. Danija pareiškė, kad svarsto galimybę naudoti priemonę ARACHNE struktūriniam fondams ir bandys naudoti IT priemones žemės ūkio srityje.

Daugelis valstybių narių pranešė, kad rengiasi įgyvendinti 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą ir kad yra ir toliau pasiryžusios laikytis DFP nuostatų.

¹⁰² Žr. 5.2 skirsnį.

¹⁰³ Kipras informavo, kad netaiko jokių formalų procedūrų, kad atsižvelgtų į šiuos dokumentus, bet pabrėžė, kad ketina tai pakeisti. Slovakija mano, kad rekomendacija neatspindi rizikos sričių, kurioms turėtų skirti dėmesio jos audito institucija.

6. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Kadangi baigiasi šios Komisijos įgaliojimai, verta retrospektyviai apžvelgti svarbiausias per paskutinius penkerius metus įgyvendintas ES finansinių interesų apsaugos ir kovos su sukčiavimu iniciatyvas ir pasiektus rezultatus.

6.1. Beprecedentis kovos su sukčiavimu priemonių rinkinys

Įgyvendintos beprecedentės teisinės ir administracinės priemonės ir pasiūlymai, kurie daro esminį poveikį tam, kaip Komisija ir valstybės narės apsaugo ES finansinius interesus.

6.1.1. Kelio pradžia. Komisijos kovos su sukčiavimu strategija

2011 m. Komisija patvirtino savo daugiamečę kovos su sukčiavimu strategiją¹⁰⁴. Strategija, kuri pirmiausiai buvo skirta Komisijos tarnyboms, tapo esminiu dokumentu didinant atsakingų nacionalinių institucijų informuotumą apie sukčiavimą ir atkreipiant dėmesį į sukčiavimo atvejų nustatymo ir prevencijos klausimus.

Įgyvendinant strategiją Komisijos tarnybos ir ES agentūros patvirtino sektorines kovos su sukčiavimu strategijas. Kovos su sukčiavimu nuostatų įtraukimas į naują 2014–2020 m. išlaidų programų teisinę sistemą taip pat buvo reikšmingas pasiekimas¹⁰⁵.

Strategijos rėmuose įgyvendinti veiksmai padidino Komisijos ir nacionalinių institucijų informuotumą ir pajėgumus.

6.1.2. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos reforma

2012 m. Europos kovos su sukčiavimu tarnyboje atlikta visapusiška reorganizacija siekiant padidinti jos tyrimo proceso veiksmingumą ir supaprastinti valdymą bei politikos veiksmus.

Priėmus Reglamentą (ES) Nr. 883/2013 patobulinta teisinė sistema, kuria stiprinamos su OLAF tyrimu susijusių asmenų teisės, taip pat stiprinamas būtinas bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis paskiriant kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybą.

1 rekomendacija

Keturios valstybės narės, kurios dar nepaskyrė kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos, raginamos tai padaryti iki 2014 m. pabaigos.

¹⁰⁴ Žr. 4.1.11 skirsnį.

¹⁰⁵ Žr. 6.1.5 skirsnį.

6.1.3. *Kovos su sukčiavimu ir korupcija viešuosiuose pirkimuose priemonės*

Viešieji pirkimai – tai sritis, kur itin daug sukčiavimo ir korupcijos. 2012 m. Komisija pradėjo modernizuoti dabartines taisykles, kad padidintų skaidrumą ir sustiprintų kovą su korupcija. 2014 m. vasario mėn. priimtos trys direktyvos¹⁰⁶.

2013 m. OLAF pristatė tyrimą „Viešųjų pirkimų korupcijos kaina“, o 2014 m. vasario mėn. patvirtinta pirmoji ES kovos su korupcija ataskaita¹⁰⁷. Abiejose ataskaitose pateikiamos rekomendacijos ir išskiriama geriausia patirtis.

Be to, valstybės narės informavo apie didelį teisėkūros ir administracinių priemonių, priimtų siekiant aktyvesnio darbo šioje srityje, skaičių.

2 rekomendacija

Valstybės narės raginamos atsižvelgti į kovos su korupcija ataskaitose pateiktas rekomendacijas ir jose aprašytą geriausią patirtį.

6.1.4. *Sektorinės priemonės. Įplaukos*

Siekiant intensyvinti kovą su sukčiavimu PVM, 2013 m. priimta direktyva, kuria įgyvendinamas Greito reagavimo mechanizmas kovai su stambaus masto ir staigiu sukčiavimu PVM. 2010 m. įsteigtas tinklas „Eurofisc“¹⁰⁸ pradėjo veikti 2011 m., palaipsniui nustatant keturias veiklos sritis ir vykdant konkrečius rizikos analizės projektus.

Kova su nelegaliais tabako gaminiais išibėgėjo. 2010 m. sudaryti du naujausi bendradarbiavimo susitarimai su tabako gamintojais. 2011 m. Komisija parengė veiksmų planą kovai su cigarečių ir alkoholio kontrabanda šalia ES rytinių sienų. 2013 m. birželio mėn. patvirtinti visapusiška ES strategija ir veiksmų planas kovai su kontrabanda ir kitų formų neteisėta prekyba tabako gaminiais. 2013 m. pabaigoje baigtas rengti Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tabako kontrolės pagrindų konvencijos Protokolas dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo, kurį pasirašė ES.

6.1.5. *Sektorinės priemonės. Išlaidos*

2013 m. priimtos pagrindinės 2014–2020 m. išlaidų programų reguliavimo nuostatos. Pirmą kartą į jas įtrauktas konkretus reikalavimas nacionalinėms institucijoms parengti veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones atsižvelgiant į nustatytą riziką.

Nacionalinės audito institucijos ir Komisija stebės, ar teisingai įgyvendinami tokie reikalavimai. Be to, kartu su nacionalinėmis institucijomis parengtos sukčiavimo

¹⁰⁶ Žr. 4.1.9 skirsnį.

¹⁰⁷ Žr. 4.1.4 skirsnį.

¹⁰⁸ Reglamentas (ES) Nr. 904/2010.

rizikos vertinimo ir veiksmingų bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių gairės¹⁰⁹.

Valstybės narės turės jų laikytis siekiant užtikrinti, kad ES finansiniai interesai būtų apsaugoti nuo sukčiavimo.

3 rekomendacija

Komisija rekomenduoja valstybėms narėms įgyvendinti teisinius reikalavimus pagal priimtas gaires.

6.1.6. Kas laukia ateityje

Ankstesniais metais teisėkūros institucijoms pateikti trys pagrindiniai pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriuos reikia patvirtinti:

- (1) Direktyva dėl baudžiamosios teisės priemonių kovai su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu;
- (2) Reglamentas dėl Europos prokuratūros įsteigimo;
- (3) Reglamento Nr. 515/97 dėl administracinių institucijų tarpusavio pagalbos muitų srityje dalinis pakeitimas.

Priėmus šiuos pasiūlymus būtų papildyta ir sustiprinta 2009–2013 m. kurta teisinė sistema. Tai sustiprintą kovą su sukčiavimu ir užtikrintą geresnę koordinavimą tarp valstybių narių ir su jomis.

4 rekomendacija

Komisija ragina teisėkūros institucijas skubiai baigti pradėtą teisėkūros darbą ir priimti patvirtinimo laukiančius pasiūlymus.

6.2. Veiklos rezultatai. Skirtingas tempas

Nors per kelis paskutinius metus teisėkūros aplinka reikšmingai pasikeitė, iš šios ataskaitos 2.2 skirsnyje aprašytos analizės matyti, kad šių priemonių poveikis nėra toks akivaizdus, kaip būtų galima tikėtis.

Viena vertus, bendras nustatytų galimų su sukčiavimu susijusių pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičius per paskutinius penkis metus po truputį mažėjo, nors atrodo, kad ši tendencija pasikeitė nuo 2012 m. Kita vertus, pažeidimų, kurie nelaikomi susijusiais su sukčiavimu, skaičius po truputį didėjo. Mažėjimo tendencija labiau pastebima kalbant apie įplaukoms, o ne išlaidoms priskiriamas lėšas.

6.2.1. Įplaukos. Informacijos kokybė ir kontrolės strategijos

Kalbant apie įplaukoms priskiriamas lėšas neaišku, ar tendencija susijusi su perėjimu prie pažeidimų atvejų aptikimo ar su tuo, kaip valstybės narės klasifikuoja pažeidimų

¹⁰⁹ 2013 ir 2014 m.

atvejus. Kitos galimos priežastys gali būti šios: naujos valstybėse narėse įgyvendintos sukčiavimo prevencijos priemonės pažeidžiamumui nustatyti; gali būti, kad valstybės narės siekia finansinių interesų ir galimos nusikalstamos veikos toliau nenagrinėja; gali būti, kad į valstybių narių kontrolės strategijas reikia įtraukti daugiau dinaminių veiksnių siekiant geriau prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos.

5 rekomendacija

Atsižvelgiant į mažėjantį sukčiavimo atvejų, apie kuriuos pranešta, skaičių, Komisija rekomenduoja valstybėms narėms peržiūrėti savo kontrolės strategijas, siekiant užtikrinti, kad būtų taikoma gerai pritaikyta, rizika pagrįsta muitinės kontrolė, kad būtų galima veiksmingai nustatyti su sukčiavimu susijusias importo operacijas.

Vis dėlto analizuojant pateiktą informaciją buvo nustatytos kai kurios kokybės problemos. Lyginant 2009–2013 m. sukčiavimo ir pažeidimų atvejų skaičių su ankstesnių ataskaitų duomenimis, atrodo, kad praeina tam tikras laikas nuo tada, kai atvejai nustatomi, iki tada, kai apie juos pranešama per OWNRES sistemą. Nors valstybių narių sieki reguliariai atnaujinti informaciją apie sukčiavimo ir pažeidimų atvejus galima tik gerbti, vis dėlto būtina laiku pranešti apie sukčiavimo ir pažeidimų atvejus.

6 rekomendacija

Valstybės narės turėtų pasistengti užtikrinti, kad apie sukčiavimo ir pažeidimų atvejus būtų pranešama ir informacija apie juos būtų atnaujinama laiku. Siekiant užtikrinti veiksmingą stebėjimą ir reagavimą, patikima informacija apie sukčiavimo ir pažeidimų atvejus turėtų būti įtraukiama į OWNRES sistemą.

6.2.2. Išlaidos. Besikeičianti aplinka

Kalbant apie išlaidoms priskiriamas lėšas, su sukčiavimu susijusių pažeidimų, apie kuriuos pranešta per paskutinius penkerius metus, skaičiaus pokyčius paaiškinti sunkiau (jis mažėjo 2009–2011 m., o vėliau per kitus dvejus metus didėjo). Tačiau atrodo, kad ši raida yra labiau susijusi su tuo, kad daugelis išlaidų programų yra daugiametės (struktūriniai ir kaimo plėtros fondai ir Pasirengimo narystei pagalbos priemonė).

2013 m. pastebėtas nelauktas pokytis žemės ūkio sektoriuje (kuriame aptikta gerokai daugiau galimų sukčiavimo atvejų ir apie juos pranešta); tai gali būti susiję su *ad hoc* tyrimais ir nepatvirtinta vėlesniais metais.

Tačiau valdžios institucijų vaidmuo nustatant sukčiavimo atvejus didėjo, ypač nuo 2012 m. Jų vaidmuo turėtų toliau didėti ateinančiais metais dėl neseniai parengtų kovos su sukčiavimu strategijų, kurios bus visiškai įgyvendintos 2014–2020 m.

7 rekomendacija

Komisija rekomenduoja valstybėms narėms teisingai įgyvendinti ES kovos su sukčiavimu taisyklės, pagrįstas tinkamai parengtais ir atnaujintais sukčiavimo

rizikos vertinimais ir remiamas tinkamomis IT priemonėmis, kurios padės geriau pasirinkti patikros objektus.

Struktūrizuotas koordinavimas (apsikeitimas duomenimis ir informacija) tarp kovos su sukčiavimu institucijų ir valdžios institucijų yra geriausia patirtis, kurią turėtų įgyvendinti visos valstybės narės.

Sukčiavimo nustatymo būdai įvairiose valstybėse narėse tebėra labai skirtingi ir Komisija tebėra susirūpinusi dėl galimai su sukčiavimu susijusių pažeidimų, apie kuriuos pranešta, nedidelio skaičiaus kai kuriose šalyse. Siekdama veiksmingiau apsaugoti ES finansinius interesus nuo sukčiavimo, Komisija ir toliau didins informuotumą apie sukčiavimą ir teiks gaires, kad nacionalinės sistemos taptų labiau vienodos.

8 rekomendacija

Kadangi kai kurios valstybės narės nurodo labai mažą su sukčiavimu susijusių pažeidimų skaičių, Komisija rekomenduoja tobulinti jų darbą nustatant sukčiavimą ir (arba) apie jį pranešant:

- **sanglaudos politikos srityje: Prancūzijai, Ispanijai, Airijai, Vengrijai, Danijai ir Nyderlandams;**
- **žemės ūkio srityje: Lietuvai, Nyderlandams, Portugalijai ir Suomijai.**

1 PRIEDAS. Sukčiavimu laikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta

(sukčiavimu laikomų pažeidimų, apie kuriuos pranešta, skaičiumi vertinamas valstybių narių darbas kovojant su sukčiavimu ir kita nelegalia veikla, kenkiančia ES finansiniams interesams; šio skaičiaus nereikėtų vertinti kaip sukčiavimo valstybių narių teritorijose lygio)¹¹⁰

Valstybės narės	Žemės ūkis		Žuvininkystė		Sanglaudos		Pasirengimas		IŠ VISO IŠLAIDŲ		IPLAUKOS	
	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€
Belgique/België					2	0			2	0	34	10.257.534
Bulgaria	82	2.930.979	2	477.927	5	528.970	8	5.455.219	97	9.393.095	8	300.422
Ceská republika	15	1.509.736			20	11.588.466			35	13.098.203	3	45.098
Danmark	66	2.555.374				0			66	2.555.374	4	711.748
Deutschland	9	915.590			38	22.838.370			47	23.753.960	70	7.856.134
Eesti	4	1.220.196			3	5.645.673			7	6.865.869		0
Éire/Ireland						0			0	0	5	566.258
Ellada	25	1.844.031			30	1.557.248			55	3.401.279	20	2.187.041
España	12	801.903				0			12	801.903	121	12.160.427
France	15	1.460.097			1	197.681			16	1.657.777	84	5.124.158
Hrvatska						0	2	12.113	2	12.113	5	109.626
Italia	213	36.666.995	17	7.433.523	72	24.395.501			302	68.496.019	137	12.485.615
Kypros			3	203.450	3	111.735			6	315.185	1	76.603
Latvija	3	274.528			27	10.957.478			30	11.232.006	11	517.936
Lietuva					2	106.391			2	106.391	24	1.931.919
Luxembourg	1	252.050				0			1	252.050		0
Magyarország					2	226.808			2	226.808	6	131.689
Malta	5	113.814			14	246.439			19	360.253	4	444.171
Nederland	1	6.349.557				0			1	6.349.557	19	951.905
Österreich	6	53.167				0			6	53.167	13	301.255
Polska	42	4.382.479	1	1.034.465	48	35.770.370			91	41.187.314	17	2.544.607
Portugal					4	994.602			4	994.602	1	108.890
Romania	60	4.397.573			23	23.107.715	26	9.059.616	109	36.564.903	15	288.581
Slovenija	2	213.708			4	6.168.418			6	6.382.126	4	324.517
Slovensko	1	520.942			4	237.024			5	757.966		0
Suomi/Finland					2	179.375			2	179.375	5	351.061
Sverige	2	32.411				0			2	32.411		0
United Kingdom	1	14.278			17	10.878.059			18	10.892.337	22	741.066
IŠ VISO	565	66.509.407	23	9.149.365	321	155.736.322	36	14.526.948	945	245.922.042	633	60.518.262

¹¹⁰ Dėl Nyderlandų sumų žemės ūkio srityje žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl statistinio pažeidimų įvertinimo 9 išnašą ir 3.4.1 dalį.

2 PRIEDAS. Sukčiavimu nelaikomi pažeidimai, apie kuriuos pranešta

Valstybės narės	Žemės ūkis		Žuvininkystė		Sanglaudos politika		Pasirengimas		IŠ VISO IŠLAIDŲ		ĮPLAUKOS	
	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€
Belgique/België	24	939.877			70	2.524.864			94	3.464.741	128	9.202.531
Bulgaria	6	1.171.207			58	13.195.366	26	1.595.814	90	15.962.386	13	2.320.240
Ceská republika	61	1.443.547	1	1.113.878	998	356.518.778			1.060	359.076.203	54	2.990.937
Danmark	18	731.486	13	2.287.911	5	70.106			36	3.089.502	36	1.425.161
Deutschland	173	5.252.533			220	22.409.261			393	27.661.793	1.310	98.989.081
Eesti	37	1.215.724	6	388.015	75	9.901.878			118	11.505.617	4	348.729
Éire/Ireland	139	4.058.132			167	52.559.106			306	56.617.238	19	1.504.686
Ellada	57	3.648.198	1	14.377	194	152.746.607			252	156.409.182	0	0
España	215	15.245.207	28	3.713.821	277	86.834.854			520	105.793.883	236	16.965.571
France	146	9.930.695			13	194.218			159	10.124.913	207	17.645.859
Hrvatska						0	19	244.806	19	244.806	3	54.764
Italia	188	7.422.239	4	469.956	331	37.185.218			523	45.077.413	135	12.599.046
Kypros	20	962.878	1	11.516	5	126.693			26	1.101.087	16	1.008.764
Latvija	20	497.353	3	156.007	79	31.542.662			102	32.196.021	8	507.947
Lietuva	78	2.243.509			142	29.912.978			220	32.156.487	23	768.756
Luxembourg						0			0	0	0	0
Magyarország	381	13.837.519	1	17.339	156	18.091.359	3	3.174	541	31.949.391	54	1.547.596
Malta					10	836.470			10	836.470	0	0
Nederland	125	57.996.815	2	150.676	62	8.833.503			189	66.980.994	405	39.922.499
Österreich	12	537.448	1	17.645	9	564.071			22	1.119.164	49	3.305.185
Polska	282	13.325.663	16	1.022.798	685	107.518.991	1	89.357	984	121.956.809	90	6.406.122
Portugal	106	3.924.486	8	448.165	171	19.517.973			285	23.890.624	18	1.005.056
Romania	509	30.802.914	25	3.408.417	242	44.643.607	128	43.740.166	904	122.595.105	65	4.266.685
Slovenija	11	383.467			46	7.474.094			57	7.857.561	8	227.567
Slovensko	34	7.342.186			152	121.074.694			186	128.416.879	8	1.744.504
Suomi/Finland	11	509.009			6	341.593			17	850.602	38	2.078.425
Sverige	37	1.825.448	2	20.578	29	1.284.837			68	3.130.863	61	11.507.877
United Kingdom	124	2.870.444	21	1.106.944	472	52.116.514			617	56.093.902	1.156	89.018.202
IŠ VISO	2.814	188.117.982	133	14.348.044	4.674	1.178.020.295	177	45.673.317	7.798	1.426.159.637	4.144	327.361.789

3 PRIEDAS. 2013 m. pagal pasidalijamąjį valdymą atliktos finansinės pataisos (mln. EUR)¹¹¹

Valstybė narė	EŽŪGF	Kaimo plėtra	ERPF	Sanglaudos fondas	ESF	Kita*	Iš viso 2013 m.	Iš viso 2012 m.
	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR	m ln. EUR
Belgique/Belgiė	7	0	12		5		24	14
Bulgaria	13	2	3	0	0	0	19	30
Ceská republika	5	6	22	2	41		76	125
Danmark	10	1	0		0	1	12	22
Deutschland	7	5	3		23	0	39	10
Eesti	0		10		1		10	1
Éire/Ireland	5	2	1			0	9	9
Ellada	-1		86	7	-110	0	-18	262
España	4	2	193	46	459	14	717	2.172
France	6	35	17		36	1	96	123
Hrvatska				1			1	-
Italia	111	6	157		106	2	382	275
Kypros	0	0					0	8
Latvija	0	1	19	8	-5	0	24	12
Lietuva	0	8	0	0	0	0	8	10
Luxembourg	0	0	0				0	0
Magyarország	15	4	51	89	1		160	6
Malta	0	0					0	0
Nederland	2				44	1	47	20
Österreich	1				0		1	1
Polska	24	118	8	33	11	0	195	162
Portugal	0		3	22	6	0	31	134
Romania	28	17	0	21	219		285	139
Slovenija	4	5	12	2	0		23	0
Slovensko	1	4	23	45	1		73	57
Suomi/Finland	5	1	0		0	0	6	1
Sverige	20				0	1	22	74
United Kingdom	211	12	2		3	0	228	50
Interreg/Cross-Border			1				1	24
IŠ VISO ĮGYVENDINTA	481	230	622	277	842	21	2.472	3.742

Pastaba: šie duomenys yra preliminarūs ir Europos Audito Rūmai dar atliks jų auditą.

¹¹¹ Bendros sumos, gautos sudėjus visos eilutės ar stulpelio skaičius, dėl apvalinimo gali nesutapti su pateikta verčių suma.